

การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง : กรณีศึกษา
กองทุนหมู่บ้านคอกวัว หมู่ที่ 6 ตำบลหนองกระทุ่ม
อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
ปีการศึกษา 2544

นางสาวสุวิมล กรใหม่ : การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง : กรณีศึกษา
 กองทุนหมู่บ้านคอกวัว หมู่ที่ 6 ต.หนองกระทุ่ม อ.เมือง จ.นครราชสีมา
 อาจารย์ที่ปรึกษา : ดร. รังสรรค์ พาลพ่าย , 120 หน้า

การติดตามการบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติครั้งนี้มีวัตถุประสงค์
 ดังนี้

- เพื่อศึกษากระบวนการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ
- เพื่อศึกษาปัจจัยด้านบวกที่ส่งผลดีในการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
 แห่งชาติและปัจจัยด้านลบที่ก่อให้เกิดปัญหาในการดำเนินงาน

- เพื่อก่อให้เกิดเครือข่ายภาคีระหว่างหมู่บ้าน ชุมชน
- เพื่อสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งให้ประชาชนในพื้นที่เป้าหมาย

เรื่องการบริหารการจัดการกองทุนหมู่บ้าน ได้มีการคัดเลือกคณะกรรมการกองทุน
 หมู่บ้านตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี มีการกำหนดคุณสมบัติของผู้เป็นคณะกรรมการกองทุน
 หมู่บ้านเพิ่มเติมโดยเฉพาะการมีความรับผิดชอบและมีประสิทธิภาพในการทำงานที่ดี เพื่อนำไปสู่
 การพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน

สำหรับระเบียบข้อบังคับของกองทุนหมู่บ้านนั้นยึดตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
 ได้มีการกำหนดระเบียบเพิ่ม เช่น คุณสมบัติของสมาชิก การกู้ยืม อัตราดอกเบี้ย ค่าสมัคร
 การชำระคืนเงินยืม การจัดสรรผลกำไร

ดังนั้น กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองจะประสบผลสำเร็จได้ ชาวบ้านต้องให้
 ความร่วมมืออย่างเต็มที่ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกองทุนฯ เช่น การกำหนดกฎกติกา การใช้ภูมิปัญญา
 ของตนเอง รวมทั้งการเรียนรู้ร่วมกันคิด ร่วมกันทำ ร่วมกันติดตามการดำเนินงาน รวมทั้งการทำ
 กิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน และรับผลประโยชน์ร่วมกันอย่างเป็นธรรม

สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ
 ปีการศึกษา 2544

ลายมือชื่อนักศึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ร่วมปรึกษา

หน้าอนุมัติ

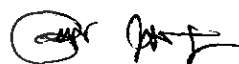
อาจารย์ที่ปรึกษาและกรรมการสอบ ได้พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควร
รับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตสาขาการจัดการและ
การประเมินโครงการของสำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีได้

อาจารย์ที่ปรึกษา

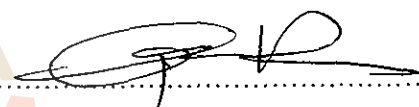

(ดร.รังสรรค์ พาลพ่าย)

กรรมการสอบ

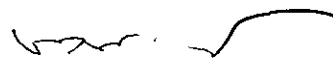

(ดร.รังสรรค์ พาลพ่าย)

(นายอุดมวิทย์ มณีวรรณ)

อนุมัติให้สารนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาการจัดการ
และการประเมินโครงการ

(.....)

คณบดีสำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม

๒๓ ๓๑. ๒๕๔๕

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์นี้สำเร็จล่วงด้วยดี, ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ บุคคลและกลุ่มบุคคล ต่างๆ ที่ให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลืออย่างดียิ่ง ทั้งในด้านวิชาการและด้านการดำเนินการวิจัย อาทิเช่น

- ดร.รังสรรค์ พาลพ่าย อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์
- คุณ อุดมวิทย์ มณีวรรณ อาจารย์นิเทศน์
- คณะอาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีทุกท่านที่ให้คำปรึกษาทางด้านวิชาการ
- นายอำเภอ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน พัฒนาชุมชน ประธานกองทุนหมู่บ้าน คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านที่ให้ข้อมูลและอำนวยความสะดวก และขอขอบคุณ พี่น้องในหมู่บ้านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ต่าง ๆ

ท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ที่ให้การเลี้ยงดูอบรมและส่งเสริมการศึกษา เป็นอย่างดียิ่งตลอดมา จนทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จในชีวิต

นางสาวสุวิมล กรใหม่

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
หน้าอำนวยการ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1. หลักการและเหตุผล.....	1
2. วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ.....	2
3. กรอบความคิดทฤษฎี	3
4. วิธีดำเนินการ.....	4
5. ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการประเมินโครงการ.....	4
บทที่ 2 เอกสารที่เกี่ยวข้อง.....	6
1. นโยบาย หลักการ วัตถุประสงค์ และระเบียบกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งชาติ.....	6
2. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544.....	7
3. แบบติดตามสังเกตการณ์คัดเลือก คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง.....	9
4. แบบคำขอขึ้นทะเบียนและประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง.....	10
5. ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง.....	12
6. การพิจารณาเงินกู้สำหรับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง.....	14
7. หลักการประเมินโครงการแบบชีพพ์โมเดล.....	15

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
8. การวิเคราะห์โครงการเพิ่มประสิทธิภาพกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง	16
9. เอกสารหลักวิชาอื่น ๆ.....	18
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการประเมินโครงการ.....	26
1. วิธีการประเมินโครงการ.....	26
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	29
3. ตัวแปรและตัวชี้วัดที่ใช้ในการประเมินโครงการ.....	29
4. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการ.....	32
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	33
6. การวิเคราะห์ข้อมูล.....	34
บทที่ 4 ผลการติดตามการประเมินโครงการ.....	37
1. ผลการประเมินบริบทชุมชน.....	37
2. ผลการประเมินโครงการ โดยภาพรวม.....	48
3. ผลการทดลองวิธีการใหม่.....	54
4. ผลการประมวลเทคนิควิธีทำธุรกิจของผู้กู้.....	54
5. ผลอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นจากโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ.....	55
6. สรุปการบรรลุวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ.....	57
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	60
1. สรุป อภิปรายผล.....	60
2. ข้อเสนอแนะ.....	62
บรรณานุกรม.....	64
ภาคผนวก.....	65
ประวัติผู้เขียน.....	120

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. รายชื่อคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านคอกวัว.....	11
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	29
3. ตัวแปรและตัวชี้วัดที่ใช้ในการประเมินโครงการ.....	29
4. ตารางแสดงจำนวนและร้อยละของประชากรในหมู่บ้าน.....	42

บทที่ 1

บทนำ

1. หลักการและเหตุผล

หลักการสำคัญในการพัฒนาชุมชน คือ การพัฒนาตัวบุคคล ซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดของประเทศชาติ ดังนั้น รัฐบาลจึงมีนโยบายเร่งด่วนในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยนำมาใช้เป็นมาตรการหนึ่งในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นรูปธรรม สำหรับเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในการส่งเสริมพัฒนาอาชีพ สร้างรายได้ ลดรายจ่าย สร้างงาน บรรเทาเหตุฉุกเฉิน และความจำเป็นเร่งด่วนต่าง ๆ ตลอดทั้งยังช่วยลดปัญหาความยากจนของประชาชน เพื่อสร้างศักยภาพความเข้มแข็งให้กับประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง ผู้การพึ่งพาตนเอง อันเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ จึงเห็นสมควรให้มีการสนับสนุน โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยให้บัณฑิตผู้ว่างงานตามท้องถิ่นชุมชนต่าง ๆ ได้รับการศึกษาหลักสูตรการจัดการและการประเมินโครงการ ซึ่งเป็นหลักสูตรที่เน้นการศึกษาด้านการปฏิบัติจริงในพื้นที่หมู่บ้านและชุมชนเมืองของตนควบคู่ไปกับการศึกษาการบริหารจัดการโครงการ การทำบัญชี การจัดทำโครงการ การวิเคราะห์โครงการ การวิจัยและการประเมินผลโครงการตลอดทั้งการประเมินผลและการพัฒนาชุมชนอย่างต่อเนื่อง โดยมีนโยบายของรัฐบาลเป็นหลักสำคัญ

หมู่บ้านคอกวัว หมู่ที่ 6 ตำบลหนองกระทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ได้จัดตั้งกองทุนแล้วเสร็จและได้รับอนุมัติให้ตั้งกองทุนพร้อมกับการจัดสรร โอนเงินเข้ากองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแล้ว เพื่อที่จะให้ทราบว่าโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองนี้ บรรลุวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด จึงสมควรที่จะมีการประเมิน และผู้ทำสารนิพนธ์ในฐานะที่เป็น นักศึกษาบัณฑิตกองทุน หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตสาขาการจัดการและการประเมินโครงการ ในโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ได้ปฏิบัติงานในพื้นที่หมู่บ้านคอกวัว หมู่ที่ 6 นี้มาระยะหนึ่งแล้ว จึงรับผิดชอบในการประเมินและเรียบเรียงเป็น สารนิพนธ์ (Substantive Report) ฉบับนี้

2. วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ

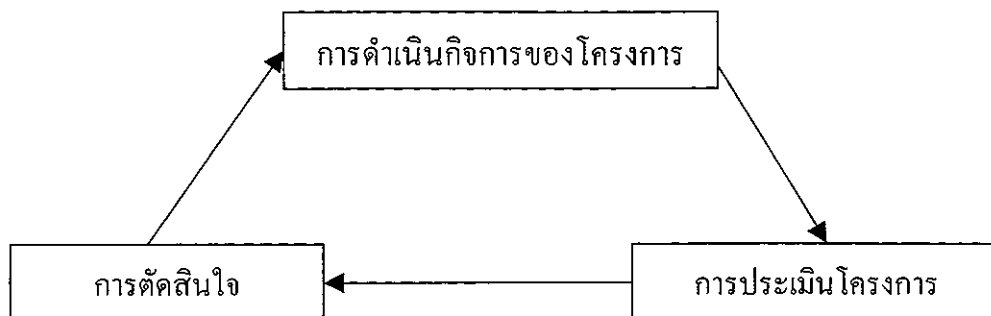
1. เพื่อทราบสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคมโดยทั่วไปของหมู่บ้านคอกวัว ตำบลหนองกระทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจระดับฐานรากของประเทศ
3. ประชาชนมีความรู้ ความสามารถในการประกอบอาชีพของตนเอง
4. เพื่อทราบถึงกระบวนการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง มีสภาพเป็นอย่างไร
5. ประชาชนในท้องถิ่นมีศักยภาพและความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจและสังคม
6. เพื่อทราบทัศนคติของประชาชนในท้องถิ่นเกี่ยวกับโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

3. กรอบความคิดทฤษฎี

ตามนโยบายของรัฐบาลที่จัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกองทุนละหนึ่งล้านบาท เพื่อนำมาใช้เป็นแหล่งเงินทุนสำหรับหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่มีความพร้อมตลอดทั้งเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมผู้พัฒนาตนเองอย่างยั่งยืน

C	ย่อมาจาก	Context	บริบทของหมู่บ้าน
I	ย่อมาจาก	Input	ปัจจัยนำเข้า
P	ย่อมาจาก	Process	กระบวนการดำเนินงาน
P	ย่อมาจาก	Product	ผลผลิตของหมู่บ้าน

แนวคิดและรูปแบบการประเมินชีพของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam 's CIPP Model) สตัฟเฟิลบีม กล่าวว่า “การประเมิน เป็นกระบวนการของการระบุ หรือกำหนดข้อมูลที่ต้องการ รวมทั้งการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและนำข้อมูลมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ให้เกิดสารสนเทศที่มีประโยชน์ เพื่อนำเสนอสำหรับใช้เป็นทางเลือกในการตัดสินใจ” โดยมีแนวความคิดพื้นฐาน คือ

แผนภูมิ : ความคิดพื้นฐานการประเมินของสตีฟเฟิลบีม

ขั้นตอนที่ 1 กำหนด หรือระบุข้อมูลที่ต้องการ

ขั้นตอนที่ 2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 3 วิเคราะห์และจัดการสารสนเทศ เพื่อนำเสนอผู้บริหาร

4. วิธีดำเนินการ

1. ศึกษาวัตถุประสงค์ของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านคอกวัว ให้เข้าใจ
2. ศึกษาสภาพทั่วไปทางเศรษฐกิจและสังคมจากประชากรในหมู่บ้านคอกวัว หมู่ที่ 6 ตำบลหนองกระทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา
3. ศึกษาสภาพการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านคอกวัว
4. ใช้ชีพีชีพีโมเดลวิเคราะห์กองทุนหมู่บ้าน
5. เก็บรวบรวมข้อมูลโดยอาศัยข้อมูลจากการสังเกต การสัมภาษณ์ การใช้แบบสอบถาม และแบบรายงาน (แบบ บร.)
6. วิเคราะห์ข้อมูลและดำเนินการเขียนสารนิพนธ์
7. นำเสนอข้อมูล

5. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับผู้สนใจต้องการรู้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม การปกครอง และวัฒนธรรมต่าง ๆ ในหมู่บ้านคอกวัว หมู่ที่ 6
2. ได้รับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงาน และการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
3. ได้ทราบทัศนคติของประชาชนในหมู่บ้านคอกวัว เกี่ยวกับโครงการกองทุนหมู่บ้าน

และชุมชนเมือง

4. ได้ทราบศักยภาพความเข้มแข็งของประชาชนในหมู่บ้านคอกวัว

นิยามศัพท์เฉพาะ

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดให้เป็นหมู่บ้านตามระเบียบนี้

“หมู่บ้าน” หมายความว่า หมู่บ้านที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะการปกครองท้องถิ่น

“ชุมชนเมือง” หมายความว่า ชุมชนซึ่งตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา เทศบาลในเขตปกครองท้องถิ่นพิเศษและชุมชนอื่น ทั้งนี้ การจะกำหนดว่าชุมชนใดเป็นชุมชนเมืองให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

“คณะอนุกรรมการสนับสนุน” หมายความว่า คณะอนุกรรมการสนับสนุนการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

“คณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัด” หมายความว่า คณะอนุกรรมการสนับสนุนและติดตามการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านระดับจังหวัดหรือกรุงเทพมหานคร

“คณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอ” หมายความว่า คณะอนุกรรมการสนับสนุนและติดตามการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านระดับอำเภอหรือเขต

“คณะกรรมการกองทุน” หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านหรือคณะกรรมการกองทุนชุมชนเมืองต่าง ๆ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติกำหนด

“กรรมการกองทุน” หมายความว่า กรรมการในคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านหรือกรรมการในคณะกรรมการกองทุนชุมชนเมือง

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

“ธนาคาร” หมายความว่า ธนาคารที่คณะกรรมการกำหนดให้บริหารจัดการกองทุน

“ครัวเรือน” หมายความว่า ครอบครัวตามทะเบียนบ้าน อันประกอบด้วยบิดา มารดา สามี ภรรยา บุตร ญาติ พี่น้อง เป็นต้น อยู่ร่วมกัน

“หัวหน้าครัวเรือน” หมายความว่า ผู้ที่มีชื่อเป็นเจ้าบ้านตามทะเบียนบ้าน

“ผู้แทนครัวเรือน” หมายความว่า หัวหน้าครัวเรือนหรือบุคคลในครัวเรือน ซึ่งหัวหน้าครัวเรือนมอบหมายเป็นหนังสือให้เป็นผู้แทนครัวเรือน

“เงินฝากสัจจะ” หมายความว่า เงินที่สมาชิกตกลงที่จะฝากหรือออมไว้กับกองทุนตามแต่ละตกลงกัน โดยให้ถือว่าเงินออมเป็นเงินสะสม และจะถอนหรือปิดบัญชีได้ก็ต่อเมื่อพ้นสภาพจากการเป็นสมาชิกตามระเบียบหรือข้อบังคับที่กองทุนกำหนด

“เงินรับฝาก” หมายความว่า เงินรับฝากประเภทต่าง ๆ นอกเหนือจากเงินออมตามที่กองทุนกำหนด

“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกของกองทุน

บทที่ 2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้ทำสารนิพนธ์ได้ศึกษาเนื้อหาสาระและข้อมูลอื่น ๆ ตลอดจนทั้งเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการกองทุน หมู่บ้านและชุมชนเมือง กรณีศึกษาหมู่บ้านคอกวัว หมู่ที่ 6 ตำบลหนองกระทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งจะนำมาใช้ในการประเมินครั้งนี้ 9 ด้าน ดังนี้

1. นโยบาย หลักการ วัตถุประสงค์ และระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

1.1 นโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

นโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล ซึ่งมี พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี ได้แถลงต่อรัฐสภาในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง กองทุนละ 1 ล้านบาท เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนในการลงทุนสร้างอาชีพ เสริมสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนในชุมชนและวิสาหกิจขนาดเล็ก ตลอดทั้งยังเป็นการเสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนเมืองในด้านการเรียนรู้ การสร้างและการพัฒนาความคิดริเริ่มและการแก้ไขปัญหา และเสริมสร้างศักยภาพทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง

1.2 หลักการสำคัญของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติมีหลักการสำคัญสำหรับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง 4 ประการ ดังนี้

- 1) ความพร้อม ความสนใจ และการมีส่วนร่วมของประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง
- 2) ความพร้อมของคณะกรรมการกองทุน ที่เน้นความพร้อมของบุคคลทั้งในด้านความรู้ และประสบการณ์ในการบริหารจัดการกองทุน
- 3) ความพร้อมของระบบการตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนโดยสมาชิก
- 4) ความพร้อมของการบริหารจัดการ ที่สอดคล้องและเกื้อกูลกันระหว่างกองทุนหมู่บ้านหรือชุมชนเมืองกับกองทุนอื่น ๆ ที่หน่วยงานราชการจัดตั้งขึ้นในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

1.3 วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง มีดังนี้

- 1) เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง สำหรับการลงทุนเพื่อการพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้หรือเพิ่มรายได้ การลดรายจ่าย การบรรเทาเหตุฉุกเฉิน และความจำเป็นเร่งด่วน และสำหรับการนำไปสู่การสร้างสวัสดิภาพที่ดีแก่ประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชน
- 2) ส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีขีดความสามารถในการจัดระบบและบริหารจัดการเงินทุนของตนเอง
- 3) เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในการเรียนรู้ การสร้างและการพัฒนาความคิดริเริ่ม เพื่อแก้ไขปัญหาและเสริมสร้างศักยภาพ และส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง
- 4) กระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานรากของประเทศ รวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคต
- 5) เสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็ง ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

1.4 ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ มีระเบียบที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 1) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544
 - 2) ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยการบริหารจัดการตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
- ในการทำสารนิพนธ์ครั้งนี้ ผู้ทำสารนิพนธ์ จะใช้แนวทางนโยบาย หลักการ วัตถุประสงค์ และระเบียบกองทุน หมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งชาติดังกล่าว เป็นหลักในการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง

2. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 ประกอบไปด้วย 2 หมวด ดังนี้

หมวดที่ 1 คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ หรือ กทบ. ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายให้เป็นประธาน ส่วนกรรมการ

ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งไม่เกิน 10 คน โดยมีเลขาธิการนายกรัฐมนตรี เป็นกรรมการและเลขานุการ ทั้งนี้อาจแต่งตั้งกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการได้ไม่เกิน 4 คน และที่ปรึกษาคณะกรรมการจำนวนอย่างน้อย 3 คน แต่ไม่เกิน 7 คน

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระดำรงตำแหน่งคราวละ 2 ปี ในการประชุมของ คณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด ซึ่ง การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุม ออกเสียงเพิ่มเป็นเสียงชี้ขาด

คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- 1) กำหนดนโยบายการจัดตั้งและแนวทางบริหารกองทุน
- 2) กำหนดแผนการจัดหาเงินและการจัดสรรแก่กองทุน
- 3) ทำร่างกฎหมายเสนอต่อคณะรัฐมนตรี
- 4) กำหนดแผนงาน และออกระเบียบข้อบังคับ และประกาศการจัดตั้ง
- 5) ออกระเบียบเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณการเงิน
- 6) ออกระเบียบเกี่ยวกับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและการบริหารกองทุน
- 7) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ คณะทำงาน เพื่อดำเนินการปฏิบัติตามระเบียบ คำสั่ง โดยอาจมีคำสั่งให้ข้าราชการพนักงานภายใต้หน่วยงานของรัฐมาช่วยปฏิบัติงาน เพื่อประโยชน์ใน การบริหารงานสำนักงานได้

หมวดที่ 2 สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

จัดให้มีสำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ใน สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- 1) ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ
- 2) ปฏิบัติงานธุรการของคณะกรรมการ ที่ปรึกษาคณะกรรมการ และคณะอนุกรรมการ
- 3) ศึกษารวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของ

คณะกรรมการและของกองทุน

- 4) ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบถึงการจัดตั้ง นโยบายและแนวทางการบริหาร กองทุน
- 5) ดำเนินการและประสานงานกับส่วนราชการและองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อ เตรียมความพร้อมในการจัดตั้งกองทุนและแนวทางการบริหารกองทุน
- 6) จัดให้มีหรือสนับสนุนให้มีการประชุมชี้แจงและฝึกอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับ การดำเนินงานกองทุน

7) พิจารณาเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการในการพิจารณาแผนการบริหารและจัดการกองทุน

8) ให้การสนับสนุน ปรึกษาหารือและข้อเสนอแนะแก่คณะกรรมการเกี่ยวกับนโยบาย ระเบียบ หลักเกณฑ์ การดำเนินงานกองทุน

9) ดำเนินการหรือมอบหมายให้หน่วยงานอื่น ๆ ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกองทุน และรายงานผลต่อคณะกรรมการดำเนินการในส่วนการบริหารกองทุน

10) รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของสำนักงานเสนอต่อคณะกรรมการ

11) ดำเนินการอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

3. แบบติดตามสังเกตการคัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

แบบติดตามสังเกตการณ์คัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง มีส่วนสำคัญในการประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองต่าง ๆ เนื่องจากกระบวนการเลือกคณะกรรมการกองทุนจะต้องเป็นไปตามข้อที่ 41 ของระเบียบคณะกรรมการว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 กล่าวว่

- จะต้องมีการร่วมประชุม
- การเลือกคณะกรรมการหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้เป็นไปตามมติที่ประชุม

สำหรับคุณสมบัติของคณะกรรมการกองทุนจะต้องเป็นไปตาม ข้อ 17 ของระเบียบคณะกรรมการว่าด้วย การจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ.2544 มีดังนี้

1. เป็นผู้ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านและอาศัยอยู่ในหมู่บ้านติดต่อกันเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 2 ปี
2. เป็นผู้บรรลุนิติภาวะ โดยมีอายุยี่สิบปีบริบูรณ์
3. ปฏิบัติตนอยู่ในหลักศาสนา มีความรับผิดชอบ เสียสละ มีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชน ไม่ติดการพนัน ไม่เกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติด และไม่มีประวัติเสียทางการเงิน ตลอดจนยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย
4. ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
5. ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท
6. ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ามีความผิดแต่รอการกำหนดโทษหรือรอการลงโทษ

ในความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน ยกเว้นความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์สินและความผิดฐานบุกรุก

7. ไม่เคยถูกให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ องค์กรอิสระ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือสร้างความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ทางราชการ องค์กร หรือหน่วยงานที่สังกัด
8. ไม่เป็นผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง
9. ไม่เป็นผู้ที่เคยพ้นจากตำแหน่งคณะกรรมการกองทุน

4. แบบคำขอขึ้นทะเบียนและประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

การขอขึ้นทะเบียนและประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองนั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อให้คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ได้ประเมินความพร้อมในด้านต่าง ๆ ของหมู่บ้านและชุมชนเมืองตามสภาพความเป็นจริง สำหรับหมู่บ้านและชุมชนเมืองจะต้องมีความพร้อมในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของหมู่บ้านคอกวัว

- จำนวนประชากร 941 คน และจำนวนครัวเรือน 241 ครอบครั
- การประกอบอาชีพของประชากรในหมู่บ้านส่วนใหญ่ จะประกอบอาชีพด้านการเกษตร คือ ทำนา ทำสวน ซึ่งเป็นอาชีพหลักและอาชีพรอง คือ อาชีพค้าขาย เลี้ยงสัตว์รับจ้างทั่วไป โดยส่วนใหญ่แล้วจะประกอบอาชีพบนที่ดิน ทำกินของตัวเอง

2. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านคอกวัว

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านคอกวัวมีทั้งสิ้น 15 คน โดยได้รับมติเห็นชอบจากที่ประชุมอย่างเป็นทางการ ซึ่งมีผู้ใหญ่สละ โลมจะบก เป็นประธานกองทุนหมู่บ้าน

รายชื่อคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านคอกวัว

ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	ประสบการณ์และความสามารถพิเศษ
1. นายสละ โลมจะบก	ประธานกองทุนหมู่บ้าน	- ประธานกลุ่มออมทรัพย์ - ประธานกลุ่มส่งเสริมอาชีพ - คณะกรรมการสหกรณ์การเกษตรนครราชสีมา
2. นางทองสุข ชื่นจะบก	รองประธาน	- คณะกรรมการเลือกตั้ง - เภรัญญิกกลุ่มออมทรัพย์
3. นางศิริรัตน์ สมใจ	เลขานุการ	- เคยเป็นผู้ช่วยหัวหน้าแผนกแคชเชียร์
4. นางสาวอำไพ สิงห์หมื่นไวย	กรรมการ	- มีความรู้ด้านบัญชีและคอมพิวเตอร์
5. นางน้อมจิตร บำรุงฤทธิ์	กรรมการ	- มีความรู้ด้านการเงิน
6. นางวราภรณ์ ปานหมื่นไวย	กรรมการ	- คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์ - อสม.
7. นายวีระ บวขสันเทียะ	กรรมการ	- คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์
8. นายศรสิทธิ์ พากะโทก	กรรมการ	- เภรัญญิกเงินส่งเสริมอาชีพ
9. นางกรองจิตร เขียนโคกกรวด	กรรมการ	- ค้าขายและด้านการเกษตร
10. นายสอิ่ง ตอมพุดชา	กรรมการ	- มีความรู้ด้านการเกษตร
11. นางสุรรรยา พากะโทก	กรรมการ	- ลูกจ้างประจำสมาคมอาปนกิจสงเคราะห์
12. นายทอง บวขสันเทียะ	กรรมการ	- คณะกรรมการเลือกตั้ง - คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์
13. นายศตคุณ จันท์หมื่นไวย	กรรมการ	- ช่างกลึง
14. นายสมาน พิมพ์ปัฐ	กรรมการ	- มีความรู้ด้านการเกษตร
15. นายวงศ์ ปราณีตพลกรัง	กรรมการ	- มีความรู้ด้านการเกษตร

3. การเตรียมความพร้อมของหมู่บ้านคอกวัว

- มีระเบียบข้อบังคับสำหรับใช้ในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน
- คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านคอกวัว เป็นผู้กำหนดระเบียบการดำเนินงานของ

กองทุนหมู่บ้านคอกวัว หมู่ที่ 6 ตำบลหนองกระทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา เพื่อให้การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านที่ก่อตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมและสร้างนิสัย การอดออม เสียสละ เอื้ออาทร และเป็นไปด้วยความคล่องตัว มีประสิทธิภาพ รวมทั้งเอื้อประโยชน์ต่อสมาชิกโดยรวม

4. กองทุนหมู่บ้านคอกวัว จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2544 มีสมาชิกกองทุนทั้งสิ้น 159 คน

- มีการเปิดบัญชีกองทุนเงินล้านกับธนาคารออมสิน สาขามิตรภาพ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา หมายเลขบัญชี 06-4301-20-189198-3

- บัญชีเงินสะสมของกองทุนหมู่บ้าน หมายเลข 06-4301-20-189199-2

5. การบริหารการจัดการกองทุนหมู่บ้านคอกวัว ได้รับการสนับสนุนเป็นวงเงิน 1,000,000 บาท จากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

5. ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ระเบียบข้อบังคับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านคอกวัว หมู่ที่ 6 ตำบลหนองกระทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา มีดังต่อไปนี้

1. ที่ตั้ง

สำนักงานกองทุน ตั้งอยู่ที่ บ้านคอกวัว หมู่ที่ 6 ตำบลหนองกระทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา รหัสไปรษณีย์ 30000 โทร. 044-272668

2. วัตถุประสงค์

- 1) เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนให้กับสมาชิก
- 2) เพื่อส่งเสริมการออมทรัพย์ด้วยวิธีการถือหุ้น การฝากเงินสัจจะและเงินรับฝาก
- 3) เพื่อให้บริการเงินกู้แก่สมาชิก
- 4) เพื่อพัฒนาจิตใจสมาชิกให้เป็นคนดี มีคุณธรรม 4 ประการ
 - (1) เป็นคนมีความซื่อสัตย์
 - (2) เป็นคนไม่เห็นแก่ตัว
 - (3) เป็นคนไม่มัวเมาในสิ่งอบายมุข
 - (4) เป็นคนรู้จักสามัคคี
- 5) เพื่อพัฒนาสมาชิกให้เป็นคนดี มีคุณธรรม 4 ประการ คือ
 - (1) เป็นคนเก่งเรียน ใฝ่หาความรู้ใหม่ๆ
 - (2) เป็นคนเก่งคิด คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหา
 - (3) เป็นคนเก่งงาน ขยันการงานและมีความรับผิดชอบหน้าที่การงาน
 - (4) เป็นคนเก่งคน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อทุก ๆ คน

3. แหล่งที่มาของกองทุน

- 1) เงินที่ได้รับจัดสรรจากคณะกรรมการ
- 2) เงินกู้ยืม
- 3) ดอกผลหรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่เกิดขึ้นจากเงินกองทุน
- 4) ค่าธรรมเนียมแรกเข้า
- 5) เงินฝากสัจจะและเงินรับฝาก
- 6) เงินค่าหุ้น
- 7) เงินสมทบจากกลุ่มหรือองค์กรสมาชิก

4. คุณสมบัติของสมาชิก

- 1) เป็นผู้ที่พำนักหรือพักอาศัยอยู่ในหมู่บ้านคอกวัวเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าหกเดือนก่อนการจัดตั้งกองทุน และเป็นผู้มีอายุไม่ต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์
- 2) เป็นผู้พร้อมที่จะปฏิบัติตามระเบียบของกองทุน
- 3) เป็นผู้มีนิสัยอันดีงาม มีความรู้ ความเข้าใจ เห็นชอบด้วยหลักการของกองทุน และสนใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของกองทุน
- 4) เป็นผู้ที่คณะกรรมการกองทุนได้มีมติเห็นชอบให้เข้าเป็นสมาชิก
- 5) อดทน เสียสละ และเห็นแก่ประโยชน์ของกองทุนเป็นสำคัญ
- 6) มีเงินฝากสัจจะ และถือหุ้นของกองทุนอย่างน้อยหนึ่งหุ้น แต่ต้องไม่เกินหนึ่งในห้าของจำนวนหุ้นทั้งหมดที่มีอยู่ในกองทุน

5. การสมัครเข้าเป็นสมาชิก

- 1) ยื่นคำขอสมัครเป็นสมาชิกกองทุนได้ที่คณะกรรมการกองทุน
- 2) ผู้ที่มีคุณสมบัติตามข้อ 6 อาจยื่นความจำนงหรือสมัครเข้าเป็นสมาชิกของกองทุนได้เดือนละหนึ่งครั้ง โดยสามารถสมัครเป็นสมาชิกทั้งในลักษณะปัจเจกบุคคลและกลุ่มหรือองค์กรชุมชนแล้วแต่ความสมัครใจของผู้สมัครสมาชิก
- 3) คณะกรรมการกองทุนเป็นผู้พิจารณาว่าจะรับบุคคลหนึ่งบุคคลใดเข้าเป็นสมาชิกโดยชอบธรรม

6. การพ้นสภาพจากการเป็นสมาชิก

- 1) ตาย
- 2) ลาออกและได้รับอนุมัติให้ลาออกจากคณะกรรมการกองทุน
- 3) วิกลจริต จิตฟั่นเฟือน หรือถูกศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ

- 4) ที่ประชุมใหญ่ สมาชิกมีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงสองในสามของผู้ร่วมประชุม
- 5) จงใจฝ่าฝืนระเบียบของกองทุนหรือแสดงตนเป็นปรปักษ์หรือไม่ให้ความช่วยเหลือหรือความร่วมมือกับกองทุน ไม่ว่าด้วยประการใด ๆ
- 6) จงใจปิดบังความจริง อันควรแจ้งให้ทราบในใบสมัครสมาชิก
- 7) นำทรัพย์สินของกองทุนไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้
- 8) มีลักษณะหรือคุณสมบัติ ไม่ตรงกับข้อ 6

6. การพิจารณาเงินกู้สำหรับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

การพิจารณาเงินกู้ให้กับผู้กู้นั้น คณะกรรมการจะต้องดำเนินการตามหมวด 7 ว่าด้วยการกู้ยืมเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้

- 1) สมาชิกที่ประสงค์จะขอกู้ยืมเงินจากกองทุนต้องจัดทำคำขอกู้โดยระบุวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเงินอย่างชัดเจน
- 2) คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจในการอนุมัติเงินกู้อย่างหนึ่งไม่เกินจำนวนสองหมื่นบาท หากเกินกว่าสองหมื่นบาท คณะกรรมการต้องเรียกประชุมสมาชิกเพื่อให้สมาชิกพิจารณาแต่ต้องไม่เกินห้าหมื่นบาท
- 3) เมื่อมีมติอนุมัติเงินให้กู้ยืม ให้คณะกรรมการบันทึกความเห็นในแบบคำขอกู้ยืมเงินพร้อมส่งสำเนาแบบคำขอกู้ยืมเงินและเงื่อนไขแจ้งให้ผู้ขอกู้และธนาคารรับทราบและต้องมีผู้แทนกรรมการอย่างน้อยสองคนเป็นผู้แทนคณะกรรมการในการทำสัญญากู้ยืมเงินกับผู้ที่ได้รับอนุมัติเงินกู้ และให้ผู้ได้รับอนุมัติเงินกู้ เปิดบัญชีออมทรัพย์กับธนาคารและแจ้งหมายเลขบัญชีให้คณะกรรมการทราบ
- 4) กำหนดระยะเวลาชำระคืนเงินกู้พร้อมดอกเบี้ยให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาไม่เกินหนึ่งปี นับแต่วันที่ทำสัญญา
- 5) กรณีที่ผู้กู้ผิดสัญญา ให้ผู้กู้เสียเบี้ยปรับตามระเบียบข้อบังคับที่กองทุนกำหนด เว้นแต่จะได้รับอนุญาตผ่อนผันการชำระหนี้ หากผู้กุนำเงินไปใช้ผิดวัตถุประสงค์การขอกู้ คณะกรรมการมีอำนาจยกเลิกสัญญา หรือเรียกคืนเงินกู้พร้อมดอกเบี้ยค้างชำระได้ โดยให้ที่ประชุมสมาชิกลงมติให้พ้นสมาชิกภาพในระยะเวลา 30 วัน หลังจากวันยกเลิกสัญญา และไม่ให้สมัครเป็นสมาชิกกองทุนเป็นระยะเวลา 2 ปี

กรณีกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านคอกแก้ว มีเกณฑ์สำหรับการพิจารณาเงินกู้ดังนี้

- 1) การอนุมัติเงินกู้ สมาชิกที่ต้องการกู้เงินต้องทำโครงการเพื่อขอเงินให้ชัดเจน
- 2) ลักษณะโครงการ สมาชิกที่สามารถยื่นขอเงินต้องมีลักษณะหรือคุณสมบัติเป็นโครงการที่ต้องดำเนินการได้จริง
- 3) วงเงินกู้ให้แก่สมาชิกรายหนึ่งไม่เกิน 20,000 บาท
- 4) อัตราดอกเบี้ย
 - อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ร้อยละหนึ่งต่อเดือน
 - อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก ไม่เกินร้อยละเจ็ดต่อปี
 - อัตราดอกเบี้ยเงินฝากสัจจะ ไม่เกินร้อยละสิบต่อปี
 - ค่าปรับ ในกรณีผู้กู้ผิดสัญญาเงินกู้ให้ผู้กู้เสียเบี้ยปรับในอัตราร้อยละศูนย์จุดห้าต่อวัน เว้นแต่ผู้กู้ได้รับการผ่อนผันการชำระหนี้จากคณะกรรมการกองทุน

7. หลักการประเมินโครงการรูปแบบการประเมินแบบชีพฟ์โมเดล

1. รูปแบบการประเมินแบบชีพฟ์โมเดล

จำเนียร สุขหลาย และคณะ ได้สรุป รูปแบบการประเมินแบบชีพฟ์โมเดล ในหนังสือรวมบทความของการประเมินโครงการ (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (บรรณาธิการ), 2522:221-234) ดังนี้

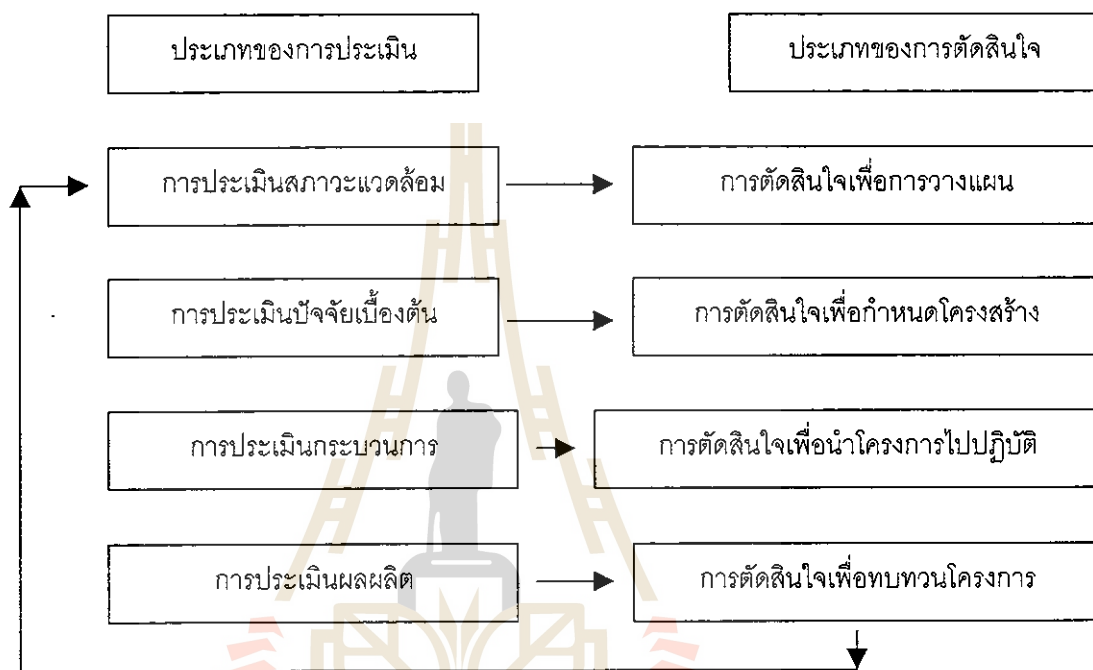
รูปแบบการประเมินชีพฟ์ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam 's CIPP Model) สตัฟเฟิลบีมกล่าวไว้ว่า “การประเมิน เป็นกระบวนการของการระบุ หรือกำหนดข้อมูลที่ต้องการ รวมทั้งการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล และนำข้อมูลมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ให้เกิดสารสนเทศที่มีประโยชน์ เพื่อนำเสนอสำหรับใช้เป็นทางเลือกในการตัดสินใจ” และสตัฟเฟิลบีม ได้กำหนดประเด็นที่ประเมินออกเป็น 4 ประเภท เป็นที่มาของการกำหนดชื่อของรูปแบบการประเมินว่า รูปแบบการประเมินแบบชีพฟ์ (CIPP Model)

1) การประเมินสถานะแวดล้อม (Context Evaluation : C) เป็นการประเมินก่อนการดำเนินการโครงการ เพื่อพิจารณาหลักการและเหตุผล ความจำเป็นที่ต้องดำเนินโครงการ ประเด็นปัญหา และความเหมาะสมของเป้าหมายโครงการ

2) การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation : I) เป็นการประเมินเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของความ พอเพียงของทรัพยากร อาทิ จำนวนคน งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ รวมทั้งเทคโนโลยี และแผนการดำเนินการโครงการ

3) การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation : P) เป็นการประเมินเพื่อหาข้อบกพร่องของการดำเนินการ ที่จะใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนา แก้ไข ปรับปรุง ให้การดำเนินการช่วงต่อไปมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยมีการบันทึกไว้เป็น หลักฐานทุกขั้นตอน

4) การประเมินผลผลิตที่เกิดขึ้น (Product Evaluation : P) เป็นการประเมินเพื่อเปรียบเทียบผลผลิตที่เกิดขึ้นกับจุดประสงค์ของโครงการ รวมทั้งการพิจารณาในประเด็นของการยุบ เลิก ขยาย หรือปรับเปลี่ยนโครงการและสตัฟเฟิลบีมได้นำเสนอแผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจและประเภทของประเมินกับการตัดสินใจ ดังแผนภูมิ

แผนภูมิ : ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการประเมินและการตัดสินใจ สตัฟเฟิลบีม

ในการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองครั้งนี้ ผู้ทำสารนิพนธ์จะใช้กรอบความคิดทฤษฎีในการประเมิน โดยใช้รูปแบบของการประเมินแบบ ชิฟฟ์โมเดล ดังกล่าวข้างต้น

หมายเหตุ รายละเอียดการประเมินโครงการแบบชิฟฟ์โมเดล ศึกษาได้จาก “ชุดวิชาการประเมินเพื่อพัฒนา” เรื่องรูปแบบการประเมิน

8. การวิเคราะห์โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นนโยบายของรัฐบาลที่มุ่งเน้นพัฒนาชุมชน ซึ่งเป็นระบบฐานรากของสังคม โดยสนับสนุนให้คนภายในชุมชนเกิดการเรียนรู้การจัดการระบบบริหารกองทุนการเงินร่วมกัน ซึ่งจะส่งผลให้ชุมชนมีสังคมที่เข้มแข็งและมีเศรษฐกิจที่ยั่งยืนตลอดไป เพื่อ

ให้การพัฒนากองทุนเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติได้เล็งเห็นความสำคัญจัดทำโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยจัดสรรทุนการศึกษาแก่บัณฑิต เพื่อศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต การจัดการและการประเมินโครงการ และให้บัณฑิตช่วยเหลืองานของกองทุนที่ผ่านการจัดสรรเงินแล้วหรือกองทุนที่ยังไม่ผ่านการอนุมัติก็ตาม กิจกรรมหลักตามนโยบายศึกษาเกี่ยวกับ การบริหารจัดการ การเงิน การบัญชี การจัดทำโครงการ การวิเคราะห์โครงการ การวิจัยและการประเมินโครงการ การออกแบบผลิตภัณฑ์และการตลาด เป็นระยะเวลา 10 เดือน ระหว่าง เดือนธันวาคม พ.ศ.2544 – เดือนกันยายน พ.ศ.2545 ทั้งนี้เน้นการศึกษาภาคทฤษฎีตามหลักวิชาการและการศึกษาภาคสนามตามทฤษฎีภูมิปัญญาท้องถิ่นในพื้นที่หมู่บ้านและชุมชนเมืองจริง ๆ โดยใช้กระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วมเป็นเครื่องมือ เพื่อให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายโดยตรงว่าสามารถดำเนินการได้มีประสิทธิภาพเพียงใด นอกจากนี้ยังเป็นการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรบุคคลของประเทศชาติทางอ้อมด้วย

การวิเคราะห์ผลประโยชน์ของโครงการ

1) บัณฑิตที่ว่างงาน จำนวน 74,881 คน จะได้รับเงินถึงร้อยละ 93.8 จากงบประมาณทั้งหมดของโครงการ โดยจ่ายเป็นเงินสดในอัตราเดือนละ 6,360 บาท จำนวนผู้รับทุน 74,881 คน ซึ่งทำให้ในแต่ละเดือนมีเม็ดเงินประมาณ 476 ล้านบาท นอกจากนั้น ยังมีค่าบริหารจัดการ มีการสัมมนาติดตามผลโครงการเป็นระยะ ๆ ทุก 15 วัน 1 เดือน และ 3 เดือน ซึ่งจะทำให้มีการใช้จ่ายเงิน นำไปสู่การกระตุ้นเศรษฐกิจและเชื่อมโยงไปสู่ภาคธุรกิจการค้า บริการ และภาคประชาชน อันเป็นเศรษฐกิจระดับฐานรากอย่างต่อเนื่องอีกด้วย

2) ผู้ได้รับผลประโยชน์จากโครงการ คือ ผู้สำเร็จการศึกษาอบรม ซึ่งได้รับประกาศนียบัตรหลักสูตรการจัดการและการประเมินโครงการ ปฏิบัติงานและแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นจริงในพื้นที่ นอกจากนี้ยังมีโอกาสงานได้ง่ายขึ้นและมีโอกาสได้รับการจ้างงานจากคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านหรือ อบต. และสามารถนำประกาศนียบัตรไปเป็นหน่วยกิตสมทบในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทได้

3) กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง มีการบริหารจัดการกองทุนที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น มีกระบวนการศึกษาวิจัย เชิงปฏิบัติการ การติดตามประเมินผลและส่งเสริมการพัฒนานโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ซึ่งเป็นการสร้างเสริม กิจกรรมของนโยบายที่มีอยู่ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

9. หลักวิชาที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ

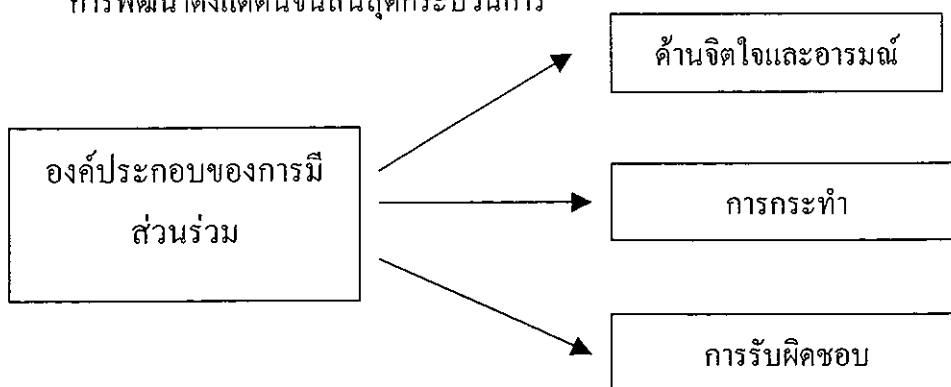
มติชนรายวัน ฉบับวันที่ 15 มกราคม พ.ศ.2545 ได้กล่าวถึง “โครงการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง” ว่าการบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องสร้างความรู้ การบริหารจัดการที่โปร่งใส การดำเนินงานเน้นสนับสนุนและช่วยแก้ไขปัญหาคือความเดือดร้อนของประชาชนมากกว่ายึดกฎระเบียบตายตัว จึงต้องแก้ไขระเบียบที่ไม่สอดคล้องกับการปฏิบัติจริง การติดตามช่วยแก้ไขปัญหาแก่ชาวบ้าน การเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่คณะกรรมการกองทุน การพัฒนาตัวชี้วัด การบริหารแบบโปร่งใส เพื่อให้คณะกรรมการกองทุนทุกระดับมีแนวทางพัฒนาใกล้เคียงให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และการร่วมมือกับภาครัฐ/ประชาคมทุกระดับร่วมเป็นกลไกตรวจสอบให้กองทุนเงินล้านบาทบริหารได้มีประสิทธิภาพเพื่อประชาชนจริง ๆ

9.1 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา

ในช่วงวิกฤตของสังคมไทยในปัจจุบัน ประชาชนและผู้นำสังคมที่มีภูมิปัญญาในทุกสาขาอาชีพนั้นตั้งแต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว นักวิชาการ นักพัฒนาอีกหลายท่านต่างเสนอแนวคิดแนวทางในการพัฒนาชุมชนและสังคมในสาระ รูปแบบต่าง ๆ การเชื่อมโยงในรูปของเครือข่ายองค์กรชาวบ้าน เพื่อร่วมมือกันพัฒนาชุมชนหรือสังคม พร้อมทั้งการประสานความร่วมมือกับองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่หลากหลายในลักษณะของ “พหุภาคี”

การมีส่วนร่วมของประชาชน (Prople Participation)

- การมีส่วนร่วมในด้านความคิด และกิจกรรมที่เป็นผลลัพธ์จากความคิด
- กลยุทธ์การพัฒนาชุมชนเชิงรัฐศาสตร์
- การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน หมายถึง กระบวนการของการพัฒนาตั้งแต่ต้นจนถึงสิ้นสุดกระบวนการ

พบว่าชุมชนที่มีโครงสร้างเข้มแข็งและสามารถยืนหยัดอยู่ได้เป็นชุมชนที่มีการพัฒนาแบบมีส่วนร่วมของคนในชุมชน ซึ่งเป็นยุทธวิธีที่สำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ

9.2 ความเข้มแข็งของชุมชน

“คือ ชุมชนที่มีศักยภาพ มีความรัก ความสามัคคี จงรักภักดีชุมชน ทุกคนใฝ่เรียนรู้ มุ่งพัฒนาตนเอง ให้มีพลัง ความคิด พลังสติปัญญา เพื่อการพึ่งพาตนเองในทุกด้าน รู้จักวางแผนจัดการทรัพยากรแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง ทุกคนมุ่งหวังประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน ชุมชนมีเสถียรภาพ มีสันติสุข และมีคุณธรรมนำชีวิต”

ลักษณะของชุมชนเข้มแข็ง

1. สมาชิกชุมชนมีความเชื่อมั่นในศักยภาพของตนและชุมชนที่จะแก้ไขปัญหาและพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของตนเอง
 2. สมาชิกชุมชนมีจิตสำนึกการพึ่งพาตนเอง เอื้ออาทร รักและห่วงใยซึ่งกันและกัน
 3. สมาชิกชุมชนเลือกกำหนดผู้นำชุมชน ผู้นำการเปลี่ยนแปลงและผู้แทนชุมชนที่หลากหลายด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง
 4. กระบวนการชุมชนที่มีความเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่องจนเป็นวิถีของชุมชน ซึ่งขับเคลื่อนโดยผู้นำองค์กรชุมชนในลักษณะเปิดกว้าง
 5. สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการประเมินสถานการณ์ของชุมชน กำหนดวิสัยทัศน์ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ดำเนินงาน ติดตามและประเมินผลการแก้ปัญหา
 6. สมาชิกชุมชนเกิดการเรียนรู้ผ่านการเข้าร่วมในกระบวนการของชุมชน
 7. การพึ่งความช่วยเหลือจากภายนอก เป็นการพึ่งเพื่อให้ชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้ในที่สุดไม่ใช่การพึ่งพาตลอดไป
 8. มีเครือข่ายความร่วมมือกับภาคีการพัฒนาอาจเป็นหมู่บ้าน / ชุมชน ท้องถิ่น ภาคราชการ องค์กรชุมชน นักธุรกิจ นักวิชาการอื่น ๆ ในลักษณะการมีความสัมพันธ์เท่าเทียมกัน
- องค์กรประกอบ / ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความเข้มแข็งของชุมชน
- 1) การจัดองค์กรและการบริหารจัดการ
 - 2) อุดมการณ์และวิสัยทัศน์ร่วม
 - 3) ทุน
 - 4) มีกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง
 - 5) สิทธิและอำนาจต่อรองทางการเมือง
 - 6) เครือข่ายความร่วมมือ
 - 7) การยอมรับจากสังคมภายนอก

กระบวนการเสริมสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง 4 ขั้นตอน

ขั้นที่ 1 ทิศทางทรัพยากรบุคคล

- เตรียมคน ผู้นำ
- ประชาชน
- คุณภาพ คู่กับคุณธรรม

ขั้นที่ 2 การกำหนดประเด็นปัญหาของชุมชนและการพัฒนาทางเลือกที่ดำเนินกิจกรรม

- จัดเวทีประชาคม
- เลือกกิจกรรมแบบองค์การรวม

ขั้นที่ 3 ดำเนินกิจกรรมสาธารณะชุมชน

- ลักษณะเป็นแนวรวม
- มีเป้าหมายร่วมกัน
- รวมพลังกัน
- จัดการร่วมกัน
- สรุปร่วมกัน

ขั้นที่ 4 ขยายเครือข่ายความร่วมมือ

- ประสานงาน
- แลกเปลี่ยน
- เรียนรู้
- สร้างกระบวนการร่วมในนโยบาย

9.3 เครือข่ายองค์กรการเรียนรู้

การเรียนรู้อย่างเป็นระบบเป็นองค์ประกอบหนึ่งของแนวคิดในการพัฒนาที่เน้นการมีส่วนร่วมคือการเรียนรู้อย่างเป็นระบบนั้นก็คือ คิดให้ลึกเชิงวิเคราะห์ (Analytical Thinking) คิดให้กว้างอย่างสร้างสรรค์ (Creative Thinking) คิดในภาพรวม ที่ระบบ (Systems Thinking)

การเรียนรู้ในชุมชน

ในการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในสังคมหรือชุมชนนั้นไม่ได้หมายถึง การเรียนรู้ทั้งหมด (Education For All) กล่าวคือ เป็นการเรียนรู้ของคนทุกคนอย่างต่อเนื่องและทั้งหมดของสังคมควรเป็นไปเพื่อการเรียนรู้ (All For Education) ซึ่งหมายถึง การเรียนรู้ที่มีไข่มุกค้ำอยู่ในโรงเรียนเท่านั้นแต่กิจกรรมและทรัพยากรทุกประเภทในสังคมควรเป็นไปเพื่อการเรียนรู้หรือหน่วยงานใด ๆ ของสังคมต้องเป็นสถาบันของการเรียนรู้และควรมีการเรียนรู้ร่วมกัน(ประเวศ วะสี (256 : 15) ได้กล่าวถึง การเกิดการเรียนรู้ของชุมชนว่าต้องเป็นการเรียนรู้แบบปฏิสัมพันธ์จาก

การกระทำร่วมกัน (Interactive learning through action) หรือเรียกอีกนัยหนึ่งว่า การเรียนรู้ โดยการลงมือทำจริง (Learning by doing) จึงการเรียนรู้เช่นนี้จะก่อให้เกิดปัญหาที่มีคุณภาพ ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า กระบวนการเรียนรู้ที่สามารถช่วยยกระดับสติปัญญาของประชาชนและชุมชนได้นั้น จะต้องมึลักษณะเป็นการเรียนรู้ที่ควบคู่ไปกับการปฏิบัติหรือการทำกิจกรรมต่าง ๆ นั้นเอง

9.4 ประชาคม

เวทีประชาคม คือพื้นที่สาธารณะ : Public space หรือสถานที่ที่ทุกคนสามารถมาพบปะ ร่วมกัน เพื่อพูดคุย แลกเปลี่ยน ถกเถียง ข้อมูล ความคิดเห็น คุณค่า อุดมการณ์ ปัญหา วางแผน ทำงานร่วมกัน เพื่อประโยชน์สาธารณะหรือชุมชน อาจเป็นเวทีการประชุมที่มีรูปแบบเป็นทางการ หรือไม่เป็นทางการ เช่น การสนทนา แลกเปลี่ยนที่ศาลาวัดหรือพบกันเป็นครั้งคราวก็ได้ การพูดคุย ในเวทีประชาคมเป็นบรรยากาศของความร่วมมือ มิตรภาพ และสัมพันธภาพที่เท่าเทียมกัน เกิดความกลมกลืน “สามานฉันท์ (Harmony)”

บทบาทผู้เข้าร่วมเวทีประชาคม

- ช่วยค้นหาข้อมูล ให้ข้อมูล ประสพการณ์ ความคิด
- ร่วมกันวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล ประมวลความคิด รวบรวม สรุป
- ร่วมรับผิดชอบการจัดการแลกเปลี่ยนในเวทีให้เป็นไปตามกำหนด
- ค้นหาความคิดร่วมของกลุ่ม
- ช่วยกันกำหนดกิจกรรมที่เป็นความคิดเห็นร่วมมอบหมายภารกิจ นำไปสู่การปฏิบัติ

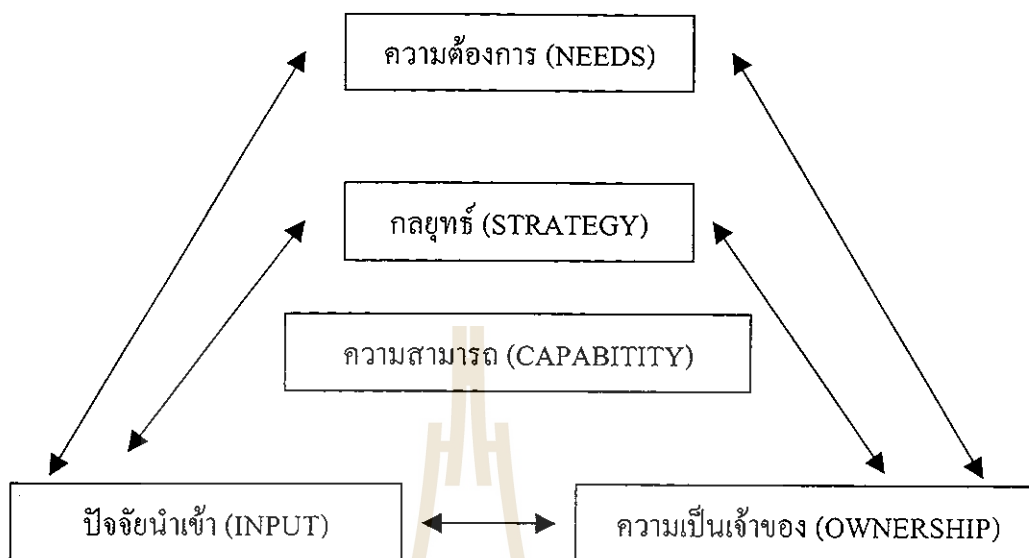
9.5 การพัฒนาที่ยั่งยืน

“การพัฒนาที่ยั่งยืน” หมายถึง รูปแบบการปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางเศรษฐกิจสังคมและ ทรัพยากรที่มีการจัดสรรการใช้ประโยชน์ที่มีอยู่ในปัจจุบันอย่างเหมาะสมไม่ก่อให้เกิดภาวะ ความเสี่ยงแก่คนรุ่นหลัง

การพัฒนาที่ยั่งยืน

- ความคงอยู่อย่างยืนยาว (Perpetuity)
- ความเหมาะสม (Optimization)
- การจัดการ (Management)
- การพัฒนาที่ยั่งยืน (Boundary)

รูปแบบการพัฒนาที่ยั่งยืน

หลักการการพัฒนาที่ยั่งยืน

1. เป็นศูนย์กลางการพัฒนา
2. ใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นแนวทางใช้การดำเนินงาน
 - ประชาคม . เวทีชาวบ้าน (Civic Forum)
 - ประชาพิจารณ์ (Public Hearing)
 - ประชามติ (Refer Random)
3. เน้นการพัฒนาความคิด จิตสำนึกความรับผิดชอบร่วมกันมากกว่าการพัฒนา

เชิงโครงสร้าง ตัวชี้วัดการพัฒนา

- มีการสืบทอด พัฒนาแนวความคิดอย่างต่อเนื่อง
- มีกระบวนการขององค์การบริหารจัดการที่ชัดเจน
- มีบุคลากรในการเป็นแกนนำการทำงาน
- มีประชาคม/ชุมชน/ประชาชน/ให้การสนับสนุนยอมรับเป็นเจ้าของและเข้าร่วม

9.6 ธุรกิจชุมชน

ธุรกิจชุมชน คือ กิจกรรมที่บุคคลหรือองค์กรในชุมชนมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของกิจกรรมและ/หรือช่วยดำเนินงานบางส่วนหรือทั้งหมด โดยประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ มีการเรียนรู้ และการจัดการร่วมกันเพื่อดำเนินการในกิจกรรม การผลิต การแปรรูป การค้าและการบริหาร ที่มุ่งพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชนได้อย่างสอดคล้องกับสังคม วัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชน อันจะนำไปสู่ชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี และการพัฒนาที่ยั่งยืน (ปาริชาติ วลัยเสถียร, อ่างแล้ว, หน้า 96 – 98)

ลักษณะของธุรกิจชุมชน

1. เป็นธุรกิจขนาดเล็ก มีความคล่องตัวในการบริหาร
2. รายได้จากยอดขายในระยะเริ่มต้นไม่มากนัก
3. ต้นทุนในการดำเนินกิจการต่ำ
4. การเริ่มต้นธุรกิจทำได้ง่าย

ประเภทของธุรกิจชุมชน

1. ธุรกิจการผลิต หมายถึง การผลิตสินค้า โดยการนำเอาวัสดุมาแปรสภาพให้เป็นสินค้าใหม่ จะทำการผลิตในครัวเรือน ซึ่งอาศัยวัตถุดิบที่มีอยู่ในท้องถิ่น
2. ธุรกิจค้าปลีก หมายถึง กิจการที่ทำการขายสินค้าให้ถึงมือผู้บริโภค ณ จุดที่ทำการขาย ธุรกิจนี้เน้นการร่วมทุนของสมาชิก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจะจัดหาสินค้ามาจำหน่ายในบรรดาสมาชิก
3. ธุรกิจค้าส่ง หมายถึง กิจการที่ดำเนินการรับซื้อสินค้าจากผู้ผลิตเป็นจำนวนมากครั้งละมาก ๆ และนำสินค้ามาขายต่อให้พ่อค้าปลีก
4. ธุรกิจบริการ หมายถึง การรวมกลุ่มของสมาชิกเพื่อประกอบธุรกิจบริการคือสินค้าที่ไม่สามารถจับต้องได้ แต่สามารถสร้างความพึงพอใจได้

ความสำคัญของธุรกิจชุมชน

1. เปิดโอกาสให้มีการประกอบอาชีพ
2. ก่อให้เกิดการว่างงาน
3. ส่งเสริมการพัฒนาธุรกิจอุตสาหกรรม
4. สร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน
5. ลดปัญหาสังคมที่เป็นภัยคุกคามประเทศชาติ

9.7 ระบบบัญชีกองทุนหมู่บ้าน

1. การควบคุมการรับ – จ่ายเงินกองทุน เพื่อให้การควบคุมการดำเนินงานกองทุนเป็นไปตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ

2. การชำระคืนเงินกู้ ผู้กู้จะต้องชำระคืนเงินกู้พร้อมดอกเบี้ย โดยนำเงินส่งเข้าบัญชีเงินฝากที่ธนาคารและส่งหลักฐานการชำระคืนให้คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน

3. การทำบัญชีและรายงาน ให้จัดทำบัญชีและรายการแยกเป็น 2 ชุด ตามกิจกรรมของกองทุน คือ กิจกรรม กองทุน 1 ล้านบาท และกิจกรรมเงินออมของสมาชิกกองทุนเพื่อประโยชน์ ดังนี้

- เพื่อให้คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านที่รับผิดชอบบริหารจัดการเงินกองทุนใช้ควบคุมการรับ – จ่ายเงิน
- เพื่อรายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน ประจำเดือนและรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง
- เพื่อจัดทำรายงานการเงินประจำปี แสดงผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกองทุนส่งให้ผู้ตรวจสอบบัญชีที่คณะกรรมการกำหนดตรวจสอบและรายงานผลให้คณะกรรมการทราบ

4. วิธีการทำบัญชีกองทุน

- สมุดบัญชีรายรับเงินกองทุน 1 ล้านบาท การรับเงินทุกกรณีจะต้องนำมาลงบัญชีในสมุดรายรับ เพื่อบันทึก ควบคุมการรับเงินทุกประเภทเข้าบัญชี
- สมุดบัญชีรายจ่ายกองทุน 1 ล้านบาท การจ่ายเงินทุกกรณีจะต้องนำมาลงบัญชีในสมุดบัญชีรายจ่าย เพื่อบันทึกควบคุมการจ่ายเงินสดและการจ่ายเงินจากบัญชีเงินฝากธนาคาร

5. วิธีการทำบัญชีกองทุน สำหรับกิจกรรมเงินออมของสมาชิกกองทุน

- สมุดบัญชี เป็นสมุดบัญชีที่ใช้บันทึกรายละเอียดการรับและการจ่ายเงินกองทุน
- สมุดบัญชีรายรับกองทุน (เงินออม) การรับเงินทุกกรณีจะต้องนำมาลงบัญชีในสมุดบัญชีรายรับ เพื่อบันทึก ควบคุมการรับเงินทุกประเภทเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารประเภทออมทรัพย์
- สมุดบัญชีจ่ายเงินกองทุน (เงินออม) การจ่ายเงินทุกกรณีที่จ่ายจากกองทุนเงินออมจะต้องนำมาลงบัญชีในสมุดบัญชีรายจ่าย เพื่อบันทึกควบคุมการจ่ายเงินสดและการจ่ายเงินจากบัญชีเงินฝากธนาคาร หรือการโอนเงินจากบัญชีเงินฝากธนาคารกองทุนให้กับผู้รับหรือผู้ถือสิทธิ

ทะเบียน ประกอบด้วย

- ทะเบียนคุมคำขอกู้ ใช้บันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับจำนวนผู้ยื่นคำขอกู้ เพื่อสรุปวงเงินขอกู้และวงเงินที่คณะกรรมการอนุมัติ
- ทะเบียนคุมลูกหนี้รายตัว ใช้บันทึกควบคุมลูกหนี้เงินกู้รายตัวเพื่อประโยชน์ในการควบคุมดูแลติดตามหนี้ โดยแสดงรายละเอียดต่าง ๆ ของลูกหนี้
- ทะเบียนคุมเงินฝากสัจจะ / คำหุ้น / เงินรับฝากรายตัว ใช้บันทึกควบคุมเงินที่สมาชิกนำมาฝากไว้กับกองทุน หมู่บ้านเพื่อเป็นเงินออมตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด เพื่อประโยชน์ในการควบคุมและตรวจสอบกับยอดเงินฝากธนาคาร และการจ่ายเงินให้สมาชิก
- ทะเบียนคุมทรัพย์สินที่รับเป็นคำหุ้น / บริจาค ใช้บันทึกรายละเอียดทรัพย์สินที่สมาชิกขอชำระเป็นคำหุ้นแทนเงิน แต่จะไม่มีกำหนัดรับในสมุดรายรับจนกว่าจะมีการจำหน่ายทรัพย์สินนั้นจริง ๆ

รายงานการเงิน ประกอบด้วย

1. รายงานรายได้ค่าใช้จ่าย ประจำเดือน / ประจำปี เป็นรายงานที่แสดงผลการดำเนินงาน
2. รายงานงบดุล ประจำเดือน / ประจำปี เป็นรายงานที่แสดงฐานะการเงินของกองทุน ณ วันใดวันหนึ่ง

การควบคุมตรวจสอบความถูกต้องของการทำบัญชี

1. การตรวจสอบความถูกต้องของยอดเงินคงเหลือ
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการรับ และการจ่ายเงิน
3. การยกยอดคงเหลือ ไปควบคุมในปีต่อไป

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการประเมินโครงการ

การประเมินครั้งนี้ เป็นการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยใช้รูปแบบการประเมินของสตีฟเฟิลบีม เพื่อนำข้อมูลที่ได้นั้นมาปรับปรุง แก้ไข การดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. วิธีการประเมินโครงการ
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. ตัวแปรและตัวชี้วัดที่ใช้ในการประเมินโครงการ
4. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิธีการประเมินโครงการ

วิธีการประเมินมีอยู่อย่างหลากหลายรูปแบบ ซึ่งโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง จะใช้การประเมินโครงการแบบเน้นจุดมุ่งหมายเพื่อการตัดสินใจ ซึ่งให้สอดคล้องกับสถานะแวดล้อมและจุดประสงค์ของโครงการที่จะประเมิน

- รูปแบบการประเมินที่เน้นจุดมุ่งหมาย (Objective Base Evaluation Model) เป็นรูปแบบการประเมินที่เน้นการตรวจสอบผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นหรือไม่ โดยตรวจสอบผลที่ระบุไว้ในจุดมุ่งหมายกับผลที่เกิดจากการปฏิบัติงาน โครงการว่าบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่

- รูปแบบการประเมินเพื่อการตัดสินใจ (Decision Oriented Evaluation Model) เป็นรูปแบบการประเมินที่มีหลักการของการประเมินที่เป็นระบบ โดยมีการกำหนดขั้นตอนในการดำเนินการที่จะทำให้ได้สารสนเทศ เพื่อที่จะนำไปใช้ประกอบการพิจารณาการตัดสินใจที่เหมาะสม

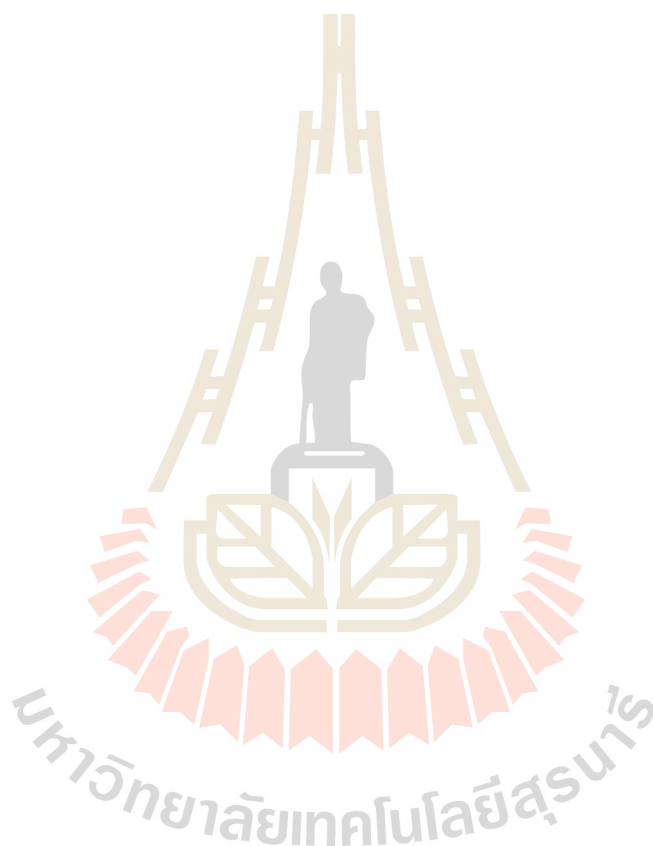
รูปแบบการประเมินที่ใช้กับโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง จะเป็นการประเมินเชิงระบบ ซึ่งตรงกับแนวความคิดของสตีฟเฟิลบีม ดังนี้

1. การประเมินสถานะแวดล้อม (Context Evaluation) เป็นการประเมินสภาพทั่วไปของชุมชนท้องถิ่น คำว่า “บริบท” หมายถึง สภาพแวดล้อม ซึ่งอยู่รอบ ๆ หน่วยระบบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

2. การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เป็นการประเมินปัจจัยนำเข้าทั้งปวงของหน่วยระบบการบริหารจัดการและของหน่วยระบบกิจการของผู้กู้

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินกระบวนการของทั้งสองหน่วยระบบ คือ หน่วยระบบบริหารจัดการกองทุนและหน่วยระบบกิจการของผู้กู้

4. การประเมินผลการผลิต (Product Evaluation) เป็นการประเมินผลผลิตทั้งหมดที่เกิดขึ้นในหน่วยระบบบริหารจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้กู้ และหน่วยระบบการดำเนินกิจการของผู้กู้แต่ละราย

แผนภูมิแสดงภาพการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ซึ่งมีส่วนประกอบ 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 หน่วยระบบ A หน่วยระบบการบริหารจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้
ส่วนที่ 2 หน่วยระบบ B หน่วยระบบการดำเนินงานของผู้ดูแลราย

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ทำสารนิพนธ์ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ ฯ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่มีความถูกต้อง และใกล้เคียงความจริงมากที่สุด โดยประชากรและกลุ่มตัวอย่างจะเป็นตัวแทนของกลุ่มเป้าหมายที่จ้องดำเนินการตามโครงการ

- ประชากร ผู้ทำสารนิพนธ์จะศึกษาข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย ต่อไปนี้

กลุ่มเป้าหมาย	จำนวน	ร้อยละ
คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านคอกวัว	15	16.30
สมาชิกผู้กู้เงินกองทุนหมู่บ้าน	77	83.70
รวม	92	100

- กลุ่มตัวอย่าง จะทำการศึกษาข้อมูลจากสมาชิกบางส่วนของกลุ่มเป้าหมาย โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ซึ่งใช้หลักการความน่าจะเป็นที่สมาชิกทุกหน่วยของประชากร มีโอกาสถูกสุ่มเท่า ๆ กัน ในกรณีนี้มีประชากรไม่ถึง 500 หน่วยจะใช้กลุ่มตัวอย่าง 20% ของประชากร และมีกลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ กลุ่มผู้อาวุโสในหมู่บ้านคอกวัว สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน และประชาชนในหมู่บ้านคอกวัว

3. ตัวแปรและตัวชี้วัดที่ใช้ในการประเมินโครงการ

ในการกำหนดตัวแปรและตัวชี้วัดที่ใช้ในการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง กรณีศึกษาหมู่บ้านคอกวัว หมู่ที่ 6 ตำบลหนองกระทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ผู้ทำสารนิพนธ์ได้กำหนดตัวชี้วัดตามกรอบการประเมินแบบซิฟฟ์โมเดล (CIPP MODEL) ซึ่งเป็นการประเมินเชิงระบบ ตามแนวคิดของสตัฟเฟิลบีม

ตัวชี้วัดในการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองครั้งนี้ประกอบด้วย

1. ตัวชี้วัดบริบท (Context Indicator)
2. ตัวชี้วัดปัจจัยนำเข้า (Input Indicator)
3. ตัวชี้วัดกระบวนการ (Process Indicator)
4. ตัวชี้วัดผลผลิต (Product Indicator)

ดังนั้น ในการกำหนดตัวชี้วัดเพื่อการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง จึงเป็นรายการตัวชี้วัดของหน่วยระบบทั้ง 2 ระบบ ดังนี้

หน่วยระบบ A	หน่วยระบบ B
<p>1. ตัวชี้วัดบริบท (Context Indicator) บริบทระดับประเทศ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ความยากจนของประเทศ 2. นโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) 3. ภาวะการขาดดุลการค้าของประเทศ 4. สภาพแวดล้อมของประเทศในปัจจุบัน 5. บรรยากาศของความอ่อนแอในชนบท 6. ความเดือดร้อนและการเป็นหนี้สินของประชาชน 7. ค่านิยมในกระแสวัฒนธรรมและสินค้าจากต่างประเทศ <p>บริบทระดับท้องถิ่น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ประวัติความเป็นมาของหมู่บ้าน 2. สภาพปัจจุบันของหมู่บ้าน 3. สภาพเศรษฐกิจและอาชีพทั้งหมู่บ้าน 4. สภาพความเป็นอยู่ด้านสังคมและวัฒนธรรม 5. ภูมิปัญญาชาวบ้าน 6. กลุ่มองค์กรในหมู่บ้าน 	<p>1. ตัวชี้วัดบริบท (Context Indicator) บริบทระดับประเทศ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ความยากจนของประเทศ 2. นโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) 3. ภาวะการขาดดุลการค้าของประเทศ 4. สภาพแวดล้อมของประเทศในปัจจุบัน 5. บรรยากาศของความอ่อนแอในชนบท 6. ความเดือดร้อนและการเป็นหนี้สินของประชาชน 7. ค่านิยมในกระแสวัฒนธรรมและสินค้าจากต่างประเทศ <p>บริบทระดับท้องถิ่น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ความเป็นมาของหมู่บ้าน 2. สภาพปัจจุบันของหมู่บ้าน 3. สภาพเศรษฐกิจและอาชีพทั้งหมู่บ้าน 4. สภาพความเป็นอยู่ด้านสังคมและวัฒนธรรม 5. ภูมิปัญญาชาวบ้าน 6. กลุ่มองค์กรในหมู่บ้าน <p>บริบทเฉพาะตัว</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ความรู้ความสามารถของผู้กู้และครอบครัว 2. ทรัพย์สินของผู้กู้และเครือญาติ 3. หนี้สินธนาคารของผู้กู้ 4. หนี้ภายนอกของระบบของผู้กู้ 5. อาชีพหลักของผู้กู้ 6. รายได้ของครอบครัว 7. ประสบการณ์ในการดำเนินกิจการ

หน่วยระบบ A	หน่วยระบบ B
2. ตัวชี้วัดปัจจัยนำเข้า (Input Indicator) 1. นโยบายของรัฐบาลด้านการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น 2. เงิน 1 ล้านบาท 3. คณะกรรมการหมู่บ้าน 4. ผู้สมัครขอกู้เงิน 5. ทุนสะสมของหมู่บ้าน 6. นักศึกษابัณฑิตกองทุนหมู่บ้าน	2. ตัวชี้วัดปัจจัยนำเข้า (Input Indicator) 1. เงินที่กู้มาได้ 2. เงินลงทุนจากส่วนอื่น ๆ 3. วัสดุคิบ สถานที่ เครื่องจักรและอุปกรณ์ในการทำธุรกิจและประกอบอาชีพ 4. เทคนิควิธีทำงาน 5. กำลังทำงาน

หน่วยระบบ A	หน่วยระบบ B
3. ตัวชี้วัดกระบวนการ (Process Indicator) 1. การคัดเลือกผู้กู้ 2. การแนะนำวิธีทำธุรกิจ 3. การรับชำระหนี้ 4. การทำบัญชีของกองทุน 5. การช่วยหาตลาด 6. การเก็บเงินสัจจะสะสม 7. บทบาทหน้าที่ของนักศึกษابัณฑิตกองทุนหมู่บ้าน	3. ตัวชี้วัดกระบวนการ (Process Indicator) 1. การทำกิจการถูกวิธี 2. การหาตลาดที่ดี 3. การหาวัสดุคิบที่ดี 4. การหาเครื่องจักร วัสดุและอุปกรณ์ที่ดี 5. การทำบัญชีรายรับรายจ่ายของกิจการ 6. การวิเคราะห์ประเมินธุรกิจที่ทำ 7. การศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมและการประยุกต์ปรับปรุงวิธีดำเนินกิจการ

หน่วยระบบ A	หน่วยระบบ B
<p>4. ตัวชี้วัดผลผลิต (Product Indicator)</p> <p>ผลโดยตรง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จำนวนผู้กู้เงิน 2. ยอดเงินที่ให้อู้ 3. เงินกองทุนสะสม 4. ชื่อเสียงของหมู่บ้าน 5. นักศึกษาผ่านงาน <p>ผลกระทบโดยตรง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จำนวนผู้ที่ได้รับอนุมัติเงินกู้ 2. การขยายกิจการของผู้กู้ 3. การเกิดกิจการใหม่ ๆ ขึ้นในท้องถิ่น 4. จำนวนทุนสะสมของหมู่บ้าน <p>ผลกระทบทางอ้อม</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. กองทุนฯ มีศักยภาพและความเข้มแข็ง 2. ท้องถิ่นมีเครือข่ายการเรียนรู้ 3. ท้องถิ่นมีเครือข่ายการตลาด 4. ท้องถิ่นมีภูมิคุ้มกันด้านเศรษฐกิจ 	<p>4. ตัวชี้วัดผลผลิต (Product Indicator)</p> <p>ผลโดยตรง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. รายได้เป็นเงิน 2. ผลผลิตเป็นสิ่งของ 3. ชื่อเสียงที่ดี 4. ผู้กู้เกิดความพอใจ <p>ผลกระทบโดยตรง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้กู้ได้ขยายกิจการ 2. กิจการของผู้กู้ดีขึ้นเนื่องจากเทคนิควิธีใหม่ ๆ ที่ได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง <p>ผลกระทบทางอ้อม</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้กู้มีการพึ่งตัวเอง 2. ผู้กู้มีศักยภาพในการดำเนินธุรกิจให้เข้มแข็งและยั่งยืน 3. การกลับคืนถิ่นของประชาชน

4. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ได้แก่ แบบรายงานต่าง ๆ (บร.) และแบบเก็บข้อมูลอื่น ๆ ซึ่งเป็นแบบรายงานที่ใช้เก็บข้อมูลของโครงการ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพตลอดทั้งมีความสอดคล้องกับโครงการด้วย

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมีดังนี้

1. แบบรายงาน บร.1 (แบบเก็บข้อมูลบริบทชุมชนหมู่บ้าน) กรณีศึกษาหมู่บ้านคอกวัว หมู่ที่ 6 ตำบลหนองกระทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา
2. แบบรายงาน บร.2 (แบบเก็บข้อมูลตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชน) เป็นข้อมูลที่เก็บจากประชาชนในหมู่บ้าน โดยถามเกี่ยวกับความคิดเห็นในลักษณะต่าง ๆ เช่น ความร่วมมือ ความสามัคคี ฯลฯ

3. แบบรายงาน บร.3 (แบบรายงานความรู้ ความเข้าใจ ทศนคตที่มีต่อกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง)

4. แบบรายงาน บร.4 (แบบรายงานการปฏิบัติงานรายเดือน) เป็นการรายงาน ความก้าวหน้าของโครงการแต่ละเดือนว่ามีการปฏิบัติงานอย่างไรบ้าง

5. แบบรายงาน บร.5 (แบบรายงานผลการจัดเวทีบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและ ชุมชนเมือง) เป็นการจัดเวทีประชาคมในระดับตำบลหนองกระทุ่ม โดยมีกำนัน ผู้ใหญ่บ้านและ คณะกรรมการประจำหมู่บ้านทุกหมู่บ้าน

6. แบบรายงาน บร.6 (แบบรายงานผลการจัดเวทีกลุ่มผู้กู้เงินจากกองทุนหมู่บ้านและ ชุมชนเมือง) เป็นการเก็บข้อมูลรายละเอียดของกลุ่มผู้กู้เงินที่ประกอบอาชีพต่าง ๆ ของคนใน หมู่บ้าน

7. แบบรายงาน บร.7 (แบบรายงานผลการสัมภาษณ์เพื่อค้นหาตัวชี้วัดความเข้มแข็งของ ชุมชนในทัศนะของประชาชน) เป็นการรายงานผลสรุปจาก บร.2

8. แบบรายงาน บร.8 (โครงการเศรษฐกิจชุมชนหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์)

9. แบบรายงาน บร.9 (แบบบันทึกการสัมภาษณ์) เป็นข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์ ประชาชนในหมู่บ้าน

10. แบบรายงาน บร.10 (แบบสรุปบทเรียนชุมชนหมู่บ้าน)

11. แบบรายงาน บร.11 (แบบศึกษาเจาะลึกรายกรณี) เป็นการศึกษาค้นคว้าข้อมูลของผู้กู้ แต่ละราย

12. แบบรายงาน บร.12 (การวิเคราะห์จัดทำแผนแม่บทชุมชน)

13. แบบเก็บข้อมูลเพิ่มเติมในลักษณะอื่นๆผู้ทำสารนิพนธ์จะใช้วิธีการสังเกต การสัมภาษณ์และการใช้แบบสอบถาม

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูล (Data) หมายถึง ข้อเท็จจริงที่ได้จากการเก็บข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายหรือ เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้ในการประเมินโครงการที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ผู้ทำสารนิพนธ์มีเทคนิควิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานการณ์จริง เพื่อนำไปสู่ การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านคอกวัว ดังนี้

1. การสังเกต เป็นวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้การสังเกตพฤติกรรมของ กลุ่มเป้าหมายตามโครงการ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สอดคล้องกับความเป็นจริง

1.1 การสังเกตแบบมีส่วนร่วม เป็นวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ผู้ทำสารนิพนธ์เข้ามีส่วนร่วมเป็นสมาชิกคนหนึ่งของกลุ่มเป้าหมาย เช่น การจัดเวทีประชุมชาวบ้านในระดับหมู่บ้าน และระดับหมู่บ้านกับระดับตำบล, การจัดเวทีแสดงความคิดเห็นของกลุ่มอาชีพ การจัดเวทีสรุปบทเรียนชุมชนหมู่บ้าน ตลอดทั้งการจัดทำแผนแม่บท

1.2 การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม เป็นการสังเกตสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ของหมู่บ้าน เช่น การสังเกตสภาพทั่ว ๆ ไปของหมู่บ้าน และการสังเกตพฤติกรรมของชาวบ้านในการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของหมู่บ้าน เป็นต้น

2. การสัมภาษณ์ เป็นวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีการกำหนดรายละเอียดที่จะสัมภาษณ์ไว้อย่างชัดเจน ซึ่งสามารถกำหนดคำถามได้อย่างยืดหยุ่นตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงจากผู้ให้สัมภาษณ์ให้ได้มากที่สุด

3. การใช้แบบสอบถาม เป็นวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ แล้วส่งให้กลุ่มเป้าหมายได้ดำเนินการตามคำสั่งชี้แจงที่กำหนดให้ เมื่อตอบคำถามเสร็จแล้วให้ส่งคืนแก่ผู้ทำการประเมิน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากข้อมูลมือสอง โดยศึกษารายละเอียดจากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหมู่บ้านคอกวัว หมู่ที่ 6 และข้อมูลในตำบลหนองกระทุ่ม ซึ่งได้รับความช่วยเหลือจากพัฒนาการประจำตำบลหนองกระทุ่ม องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกระทุ่ม กำนันและผู้ใหญ่บ้าน

ข้อจำกัดในการทำสารนิพนธ์ครั้งนี้ คือ

1. ผู้ที่ไม่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลต่าง ๆ เท่าที่ควร
2. ระยะเวลาที่น้อย
3. ในการจัดประชุมแต่ละครั้ง ชาวบ้านมาประชุมค่อนข้างน้อย
4. ชาวบ้านบางรายก็จะอ้างว่าอ่านหนังสือไม่ออกหรือไม่มีเวลาว่าง
5. การใช้แบบสอบถามได้กลับคืนมาไม่ครบตามจำนวนที่แจกไป

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

จากการที่ผู้ทำสารนิพนธ์ได้เข้าไปปฏิบัติงาน ศึกษาข้อมูลเอกสารต่าง ๆ ตลอดทั้งการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง กรณีศึกษาหมู่บ้านคอกวัวนั้น ได้นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาจัดทำให้เป็นระบบระเบียบ เพื่อความสะดวกรวดเร็ว และง่ายต่อการจัดทำความเข้าใจ แปลความ และสรุปความ โดยเริ่มตั้งแต่ขั้นตอนของการทำความเข้าใจ

แปลความ และสรุปความ โดยเริ่มตั้งแต่ขั้นตอนของการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล การจำแนกประเภทของข้อมูล แล้วนำมาดำเนินการวิเคราะห์ โดยใช้ค่าสถิติที่เหมาะสม

ประเภทของการวิเคราะห์ข้อมูลที่ใช้ในการทำสารนิพนธ์ครั้งนี้ คือ

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ เป็นกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลที่มีลักษณะของตัวเลข แล้วสรุปผลโดยใช้ค่าสถิติ เพื่อที่จะนำไปใช้ตอบคำถามในประเด็นที่ต้องการ

2. บทวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เป็นกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลที่มีลักษณะของข้อความ เป็นแบบบรรยายความคิดเห็นในประเด็นที่กำหนดให้ เมื่อได้ข้อมูลที่ตรงตามประเด็นที่ต้องการแล้ว ทำการสรุปผลของข้อมูล

การดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

1. แบบรายงาน บร.1 (แบบเก็บข้อมูลบริบทชุมชนหมู่บ้าน) ข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้มีทั้งข้อมูลเชิงคุณภาพและข้อมูลเชิงปริมาณ ข้อมูลเชิงคุณภาพได้แก่ ประวัติความเป็นมาของหมู่บ้าน, การตั้งถิ่นฐาน, สภาพภูมิศาสตร์ต่าง ๆ ฯลฯ และข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ข้อมูลด้านประชากร, จำนวนครัวเรือน, จำนวนที่ดินทำกิน, จำนวนครู – นักเรียน, จำนวนอุปกรณ์เครื่องใช้, รายได้ประชากร ฯลฯ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่, การหาค่าร้อยละ, การคำนวณค่าเฉลี่ยเลขคณิต และการหาฐานนิยมของข้อมูล

2. แบบรายงาน บร.2 (แบบเก็บข้อมูลตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชน) เป็นข้อมูลเชิงปริมาณ ซึ่งจะทำการวิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ, ฐานนิยม และการคำนวณค่าเฉลี่ยเลขคณิต

3. แบบรายงาน บร.3 (แบบรายงานความรู้ความเข้าใจ ทศนคติที่มีต่อกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง), แบบรายงาน บร.5 (แบบรายงานผลการจัดเวทีบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง), แบบรายงาน บร.6 (แบบรายงานผลการจัดเวทีกลุ่มผู้กู้เงินจากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง), แบบรายงาน บร.7 (แบบรายงานผลการสัมภาษณ์เพื่อค้นหาตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนในทัศนะของประชาชน), แบบรายงาน บร.9 (แบบบันทึกการสัมภาษณ์), แบบรายงาน บร.10 (แบบสรุปบทเรียนชุมชนหมู่บ้าน) และแบบรายงาน บร.12 (การวิเคราะห์จัดทำแผนแม่บทชุมชน) เป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ จึงทำการวิเคราะห์แบบแยกประเด็นและสรุปผล

4. แบบรายงาน บร.4 (แบบรายงานการปฏิบัติงานรายเดือน) เป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ เช่น กระบวนการจัดทำระเบียบกองทุน, การรับสมาชิก และเกณฑ์การพิจารณาเงินกู้ เป็นต้น จะทำการวิเคราะห์โดยการแยกประเภทให้ตรงกับประเด็นที่ต้องการแล้วสรุปผล และข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ จำนวนผู้กู้เงินเพื่อไปประกอบกิจกรรมต่าง ๆ วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

5. แบบรายงาน บร.8 (โครงการเศรษฐกิจหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์) เป็นข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ จึงทำการวิเคราะห์โดยทำการแยกประเด็นให้ตรงกับวัตถุประสงค์แล้วทำการสรุปผล และใช้ค่าร้อยละ, ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ตามลำดับ

6. แบบรายงาน บร.11 (แบบศึกษาเจาะลึกรายกรณี) มีข้อมูลรายรับ รายจ่ายของผู้กู จึงเป็นข้อมูลเชิงปริมาณ จะทำการวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย นอกจากนั้นเป็นรายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจของผู้กูซึ่งเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ จะทำการวิเคราะห์โดยการจัดกลุ่มข้อมูลแยกประเภทให้ตรงกับประเด็นที่ต้องการ เมื่อได้ข้อมูลที่ตรงตามประเด็นที่ต้องการแล้ว ทำการสรุปผลการประเมิน

บทที่ 4

ผลการติดตามการประเมินโครงการ

ผลการติดตามประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง กรณีศึกษากองทุนหมู่บ้านคอกว๊ว หมู่ที่ 6 ตำบลหนองกระทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ประกอบด้วย การรายงานข้อมูล ดังนี้

1. ผลการประเมินบริบทชุมชน
 2. ผลการประเมินโครงการ โดยภาพรวม
 3. ผลการทดลองวิธีการใหม่
 4. ผลการประมวลเทคนิควิธีทำธุรกิจของผู้กู้
 5. ผลอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นจาก โครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ
 6. สรุปการบรรลุวัตถุประสงค์ของการทำสารนิพนธ์ 4 ประการ ได้แก่
 - 6.1 เพื่อทราบว่ากองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติบรรลุเป้าหมายเพียงใด
 - 6.2 เพื่อทราบว่ายังมีปัจจัยด้านบวกและด้านลบอะไรบ้างที่สนับสนุนหรือขัดขวางการบรรลุเป้าหมายของกองทุน
 - 6.3 เพื่อทราบว่า ได้เกิดองค์การเครือข่ายของการเรียนรู้หรือไม่ จากกระบวนการทำสารนิพนธ์ครั้งนี้
 - 6.4 เพื่อทราบตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชน
- การทำสารนิพนธ์ครั้งนี้ ผู้ทำสารนิพนธ์จะใช้หลักการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Evaluation) เป็นสำคัญในการนำเสนอข้อมูลที่ได้จากสภาพความเป็นจริงเท่านั้น

1. ผลการประเมินบริบทชุมชน

1.1 บริบทระดับประเทศ

1.1.1 ความยากจนของประเทศ

ความยากจนนั้นเป็นปัญหาที่ชั้คเคื้อและเรื้อรังมานาน ทางภาครัฐก็พยายามแก้ปัญหา มาโดยตลอด จะเห็นได้ว่าสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกำหนด เรื่องการลดความยากจนเป็นเป้าหมายสำคัญของแผนพัฒนาประเทศ นอกจากนี้เมื่อประเทศไทย ประสบวิกฤตเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นช่วงปี 2540 ส่งผลให้ปัญหาดังกล่าวเพิ่มความรุนแรงขึ้น ส่วน ราชการและนักวิชาการเริ่มทบทวนถึงการแก้ไขปัญหา จนกระทั่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

พระราชทานพระราชดำริเรื่อง “เศรษฐกิจพอเพียง เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ.2540 ซึ่งภาครัฐได้นำมาเป็นปรัชญานำทางในแผนพัฒนาประเทศฉบับที่ 9 และคณะรัฐมนตรีมีมติให้จัดสรรงบประมาณแก่กรมการปกครองจำนวน 200 ล้านบาท เพื่อดำเนินโครงการเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง ขณะเดียวกันนับตั้งแต่วันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ.2544 เป็นต้นมารัฐบาลก็ได้จัดสรรเงินกองทุนหนึ่งล้านบาท จำนวน 74,881 กองทุน เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนสร้างงานสร้างรายได้ให้แก่หมู่บ้านและชุมชนเมือง”

2. นโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)

จากการแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรีต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2544 แสดงเจตนารมณ์ยุทธศาสตร์ และนโยบายของรัฐบาลที่มุ่งมั่นจะสร้างเสถียรภาพและความมั่นคงในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ตลอดทั้งมีนโยบายที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมโดยตรง เช่น การส่งเสริมการรวมตัว เพื่อดำเนินเศรษฐกิจระดับชุมชน เร่งพัฒนาผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อสร้างเสริมรายได้ให้กับประชาชนอย่างเป็นระบบ

นโยบายของรัฐบาลด้านอุตสาหกรรม มีดังนี้

1. ปรับปรุงโครงสร้างการผลิตในการผลิตภาคอุตสาหกรรม โดยคำนึงถึงทรัพยากรธรรมชาติ ทักษะฝีมือภูมิปัญญาไทย ศักยภาพทางการผลิตและการตลาด
2. เสริมสร้างให้มีการพัฒนาอุตสาหกรรมขั้นพื้นฐาน
3. พัฒนาแรงงานและบุคลากรภาคอุตสาหกรรมให้มีประสิทธิภาพ
4. ส่งเสริมพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมให้มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาภาคอุตสาหกรรมของประเทศ โดยให้ความร่วมมือสนับสนุนและส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ เทคโนโลยีระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน และสถาบันการศึกษา รวมทั้งผลักดันให้เกิดเครือข่ายสารสนเทศเกี่ยวกับการผลิตและการตลาด
5. ส่งเสริมบทบาทของสถาบันการเงิน สนับสนุนการจัดตั้งและดำเนินงานของกองทุน ตลอดทั้งระบบการค้าประกันสินเชื่อ เพื่อพัฒนาการทำธุรกิจภาคอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม
6. สนับสนุนให้เกิดผู้ประกอบการใหม่ ๆ ในธุรกิจอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม

ทิศทางการพัฒนา SMEs ภาคอุตสาหกรรม

การพัฒนาและส่งเสริม SMEs ต้องสามารถแก้ไขปัญหาเชิงโครงสร้างให้ได้ เช่น การขาดเทคโนโลยี ขาดความสามารถในการจัดการสมัยใหม่ สินค้าคือคุณภาพ ขาดทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพและตรงกับความต้องการ อุปสรรคในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ฯลฯ ในขณะเดียวกันปัจจัยแวดล้อมการประกอบธุรกิจของ SMEs ได้เปลี่ยนไปและยังคงเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว อันเป็นผลมาจากการเปิดเสรีทางการค้าและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งทำให้ต้นทุนการสื่อสารและการกระจายสินค้าลดลงอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อน ปัจจัยที่กำหนดขีดความสามารถในการแข่งขันได้เปลี่ยนจากฐานทรัพยากรธรรมชาติภายในประเทศและค่าแรงงานที่ต่ำไปสู่การแข่งขันเชิงคุณภาพไม่ว่า SMEs จะมุ่งตลาดภายในประเทศหรือตลาดต่างประเทศ ต่างก็จำเป็นต้องพัฒนาคุณภาพให้เข้าสู่มาตรฐานสากล และยกระดับผลิตภัณฑ์ให้ทัดเทียมคู่แข่งกัน รวมทั้งต้องมีความสามารถที่จะเชื่อมโยงธุรกิจในลักษณะที่เป็นนานาชาติได้มากยิ่งขึ้น (http://www.bot.or.th/bothomepage/data_bank/Econ_Data/Graph/G5.htm)

1.1.3 ภาวะการขาดดุลการค้าของประเทศ

ในการพัฒนาระบบอุตสาหกรรมการค้าของประเทศ จะต้องทำควบคู่ไปกับการขาดดุลการค้า ตามความเชื่อที่ว่า การพัฒนาอุตสาหกรรมช่วงแรกย่อมขาดดุลการค้า เพราะมีการนำเข้าสินค้าทุน แต่เมื่อสินค้าทุนเกิดออกดอกออกผลแล้วจะทำให้การส่งออกมากขึ้น ดุลการค้าก็จะลดลง แต่ความจริงกลายเป็นว่าแม้สินค้าอุตสาหกรรมจะส่งออกได้มากขึ้น แต่การนำเข้าเพื่อการอุตสาหกรรมกลับเพิ่มเร็วกว่า เราจึงต้องขาดดุลการค้าเพิ่มขึ้น

การขาดดุลการค้าที่เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ นั้น จะนำไปสู่ปัญหาการขาดดุลบัญชีเดินสะพัด (ดุลการค้าและดุลบริการ) เพราะรายได้จากภาคบริการ ก็ไม่เพียงพอที่จะนำมาชดเชยดุลการค้า ยิ่งการนำเข้าและการส่งออกของไทยต้องพึ่งการขนส่งของบริษัทรถเดินเรือต่างประเทศ จึงต้องเสียค่าระวางเรือและค่าประกันภัยให้ต่างประเทศมากขึ้น ยิ่งมีการส่งออก-นำเข้ามากขึ้น ค่าใช้จ่ายส่วนนี้ก็ยิ่งมากขึ้น ดังนั้น จึงต้องมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายการพัฒนา จากการพัฒนาแบบไม่สมดุลสู่การพัฒนาแบบสมดุล คือ พัฒนาอุตสาหกรรมควบคู่อย่างสมดุลกับการพัฒนาและดูแลสภาพแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ พัฒนาระดับรายได้ควบคู่ไปกับการกระจายรายได้ พัฒนาค้นหาให้มีความเสมอภาคกันมากขึ้นในทุก ๆ ด้าน

1.1.4 สภาพแวดล้อมของประเทศในปัจจุบัน

สภาพแวดล้อม หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่รอบตัวมนุษย์ ทั้งมีชีวิตและไม่มีชีวิต ทั้งที่เกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้น เรามักเรียกสิ่งแวดล้อมที่มีคุณภาพประโยชน์ต่อการดำรงชีพของมนุษย์ว่า “ทรัพยากร” ดังนั้นสภาพแวดล้อมที่มีความสำคัญ คือ

1. สภาพแวดล้อมภายใน เป็นสภาพแวดล้อมที่ผู้บริหารโครงการของกิจการสามารถควบคุมได้ เพราะมีอำนาจที่จะสร้างขึ้นได้แก่ วัตถุประสงค์นโยบาย ทรัพยากร ส่วนประสมการตลาด ปัจจัยที่ตอบสนองความต้องการของการตลาด เช่น ปัจจัยที่เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ ราคา การจัดจำหน่าย ฯลฯ

2. สภาพแวดล้อมภายนอก เป็นสภาพแวดล้อมที่ผู้บริหารไม่สามารถควบคุมได้ เพราะอยู่นอกเหนืออำนาจ แต่ผู้บริหารโครงการจำเป็นต้องศึกษา โดยต้องมีการวางแผนกลยุทธ์ธุรกิจที่ดีและรัดกุม รวมทั้งต้องให้ความสนใจต่อการเปลี่ยนแปลง พร้อมทั้งจะแก้ไขปรับปรุงให้ประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น

สภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อการดำรงชีพ ทั้งในด้านสภาพภูมิศาสตร์ ได้แก่ ขนาดของประชากร อาณาเขต ภูมิอากาศ ภูมิประเทศ นอกจากนี้สภาพแวดล้อมทางกายภาพยังมีอิทธิพลต่อสิ่งที่มีมนุษย์นำมาใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ที่อยู่ อาศัย เครื่องมือ เครื่องใช้ต่าง ๆ ซึ่งแต่ละพื้นที่จะมีภูมิประเทศ ภูมิอากาศ และอิทธิพลของสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันไป จึงทำให้ลักษณะการแต่งกาย อาหารการกิน สภาพบ้านเรือน ประเพณี วัฒนธรรมไม่เหมือนกัน

1.1.5 ความเดือดร้อนและการเป็นหนี้สินของประชาชน

ความเดือดร้อนและการเป็นหนี้สินของประชาชน เริ่มมาจากภาวะเศรษฐกิจ ฟองสบู่ตั้งแต่ปี 2531 ซึ่งมีผลให้ราคาที่ดินและราคาหุ้นพุ่งสูงเกิดความจริง และจงใจให้ ประชาชนหันมาลงทุนในด้านนี้มากขึ้น แต่เนื่องจากเงินออมในประเทศไม่เพียงพอ จึงทำให้สถาบันการเงินและบริษัทต่าง ๆ ตลอดทั้งประชาชนทั่วไป ต้องหาผู้ยืมเงินจากนายทุน และ แหล่งเงินกู้จากสถาบันทางการเงินต่าง ๆ เพื่อนำมาลงทุน ประกอบอาชีพ และสร้างรายได้ จึงทำให้ประชาชนเกิดความเดือดร้อนและมีหนี้สิน

1.1.6 บรรยากาศของความอ่อนแอในท้องถิ่นชนบท บางคนเรียกว่า ความล่มสลายของท้องถิ่นชนบท

บรรยากาศของความอ่อนแอในระดับประเทศ มีสิ่งที่ทำลายฐานล่างของสังคมให้อ่อนแอ คือ การไปเอาของที่เป็นประโยชน์ร่วมกันของคนส่วนใหญ่มาเป็นเงินของคนส่วนน้อย เช่น ทรัพยากรต่าง ๆ อันได้แก่ ที่ดิน ป่าไม้ แหล่งน้ำ วิถีชีวิตร่วมกันของชุมชนหรือวัฒนธรรมคุณค่าที่ผูกพันผู้คนไว้ด้วยกันเป็นชุมชน เช่น ความใกล้ชิด และความเอื้ออาทรต่อกัน ความเชื่อถือ ไว้วางใจต่อกัน และเรียนร่วมกัน ซึ่งอาจเรียกว่า ทุนทางสังคม ทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรมชุมชน ทำให้เกิดเศรษฐกิจพอเพียง เชื่อมโยงแบบบูรณาการกับชีวิต สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และจิตวิญญาณ การพัฒนาที่ผ่านมาทำลายฐานเหล่านี้ลงทุก ๆ ทาง ทั้งฐานทางสังคม

คือ ชุมชนฐานทางวัฒนธรรม ฐานทางสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร ฐานทางเศรษฐกิจชุมชน และ ฐานทางคุณค่า หรือจิตวิญญาณ ถ้าทุกหมู่บ้านหายจนเศรษฐกิจข้างบนก็จะเจริญก้าวหน้า และ มั่นคง สิ่งสำคัญที่สุด คือ การสนับสนุนให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง พลังจากท้องถิ่นชุมชนจะเป็น พลังแผ่นดินที่ทำให้ประเทศไทยมั่นคง เพื่อมุ่งไปสู่ความเจริญอย่างแท้จริงและยั่งยืน ดังนั้น ปัจจัยเงินทุนจึงเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งของความสำเร็จและความล้มเหลว การไม่มีเงินทุนและ ารใช้เงินทุนไม่เป็นไม่เกิดดอกออกผล คือปัจจัยแห่งความล้มเหลว แต่การได้เงินทุนมา โดยการ กู้หนี้ยืมสิน ดอกเบี้ยแพง ซ้ำเงินที่กู้มานั้นไม่สามารถนำไปใช้ให้เกิดดอกออกผลคุ้มค่า ยิ่งนำไปสู่ภาวะล้มละลาย

1.1.7 ค่านิยมในกระแสวัฒนธรรมและสินค้าจากต่างประเทศ

ค่านิยม คือ ตัวกำหนดพฤติกรรมและวิถีของการจัดรูปแบบความประพฤติของ บุคคลในสังคมและเป็นแนวทางในการดำรงชีวิตของบุคคล

ลักษณะของค่านิยม

1. ค่านิยมมี 2 ลักษณะ คือ ค่านิยมในทางที่ดีและไม่ดี
 - ค่านิยมที่ดี หมายถึง ค่านิยมที่เป็นคุณธรรมตามวัฒนธรรมไทย ค่านิยมด้านนี้ เป็นสิ่งที่ควรสนับสนุน และปลูกฝังแก่นุชนของชาติให้มากที่สุด เช่น ความซื่อสัตย์ ความมีระเบียบวินัย
 - ค่านิยมที่ไม่ดี หมายถึง ค่านิยมในสิ่งที่ไม่ดี เช่น ความเห็นแก่ตัว เชื่อถือ โขดลากล ขาดระเบียบวินัย หลงอำนาจ นิยมพิธีการและการทำบุญเกินกำลัง ชอบการพนัน เป็นต้น
2. ค่านิยมเป็นสิ่งที่ไม่คงที่ เปลี่ยนแปลงได้ ปรับปรุง พัฒนา และแก้ไขได้
3. ค่านิยมที่แท้ต้องเป็นค่านิยมที่บุคคลได้เลือกใช้วิจารณ์ญาณวิเคราะห์ส่วนดี ส่วนเสียของหลายตัวเลือก

ค่านิยมที่เกิดขึ้นในกระแสวัฒนธรรมและสินค้าจากต่างประเทศเป็นเพียง ความชื่นชอบไปตามคนอื่นหรือเอาอย่างคนอื่น โดยที่บางครั้งตนเองมองไม่เห็นคุณค่าของ การกระทำนั้น ๆ ซึ่งเป็นการเลียนแบบจากคนส่วนใหญ่ที่กำลังนิยมก็เลยต้องทำตาม เช่น การทำ ทรงผมเป็นผมสั้น ผมยาว ทำสีผมให้เป็นสีต่าง ๆ การนุ่งกระโปรงสั้น ใส่เสื้อผ้าที่โชว์เกินไป ตลอดจนทั้งการนิยมสินค้าจากต่างประเทศ ได้แก่ เครื่องสำอาง กระเป๋า ฯลฯ

1.2 บริบทระดับท้องถิ่น

ข้อมูลในระดับท้องถิ่นที่นำมาประเมินผลกรณีที่ผู้ทำสารนิพนธ์จัดทำ คือ หมู่บ้าน คอกวัว หมู่ที่ 6 ตำบลหนองกระทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา มีรายละเอียดดังนี้

1.2.1 ประวัติความเป็นมาของหมู่บ้าน

บ้านคอกวัวได้เริ่มก่อตั้งมาเมื่อประมาณ 200-300 ปีมาแล้ว โดยมีบรรพบุรุษของประชาชนในหมู่บ้านคอกวัว ตั้งแต่รุ่นปู่ย่า ตาทวด เป็นผู้เริ่มก็ตั้งขึ้น และสาเหตุที่มีชื่อว่า “บ้านคอกวัว” นั้น เนื่องจากสมัยก่อนได้เรียกผู้ว่าราชการจังหวัดว่า “เจ้าเมือง” การเดินทางไปติดต่อราชการตามหัวเมืองต่าง ๆ จะใช้ล้อหรือเกวียนเป็นพาหนะ ค้ำที่ไหนก็พักกันที่นั่น พอที่ท่านเจ้าเมืองได้เดินทางมาพบคำตรงบริเวณบ้านคอกวัว จึงหยุดพักอ่อนในขณะที่พักอ่อนอยู่นั้น ผู้ติดตามเกรงว่าท่านเจ้าเมืองจะเหม็นจี้วัว จึงได้ปลดวัวออก แล้วนำวัวไปผูกให้ห่างจากที่พัก เพราะฉะนั้นจึงเรียกชื่อหมู่บ้านนี้ว่า “บ้านโคกจ้ว” แล้วต่อมาก็ได้เพี้ยนเป็นบ้านคอกจ้ว และได้เปลี่ยนเป็น “บ้านคอกวัว” มาจนถึงปัจจุบันนี้

1.2.2 สภาพปัจจุบัน

ปัจจุบันหมู่บ้านคอกวัวได้มีการแปรสภาพพื้นที่ที่นอกจากการตั้งบ้านเรือนที่อยู่อาศัยและทำนา มาเป็นพื้นที่ทำการเกษตร ปลูกผัก ผลไม้ เรื่อยมาจนถึงปัจจุบันนี้ ซึ่งรายละเอียดที่เกี่ยวข้องมีดังนี้

1. ลักษณะประชากร หมู่บ้านคอกวัวมีประชากรทั้งสิ้น 941 คน เป็นเพศชาย 430 คน และเพศหญิง 511 คน มีจำนวนครัวเรือน 241 ครัวเรือน

ตารางแสดงจำนวนและร้อยละของประชากรในหมู่บ้านคอกวัว

ลักษณะของประชากร	จำนวน/คน	ร้อยละ
เพศชาย	430	45.70
เพศหญิง	511	54.30
รวม	941	100
อายุ 1 วัน – 3 ปีเต็ม	40	4.25
3 ปี 1 วัน – 6 ปีเต็ม	52	5.53
6 ปี 1 วัน – 12 ปีเต็ม	85	9.03
12 ปี 1 วัน – 14 ปีเต็ม	32	3.40
15 ปี 1 วัน – 18 ปีเต็ม	68	7.23
18 ปี 1 วัน – 50 ปีเต็ม	496	52.71
50 ปี 1 วัน – 60 ปีเต็ม	65	6.91
60 ปี 1 วันขึ้นไป	103	10.95
รวม	941	100

2. การศึกษา

2.1 โรงเรียนระดับประถมในหมู่บ้านชื่อโรงเรียน บ้านหนองกระทุ่ม มีครู 10 คน ตั้งเมื่อ 1 มิถุนายน 2466

2.2 โรงเรียนในหมู่บ้าน/ชุมชนทั้งหมดมีครู 10 คน จบการศึกษาระดับปริญญาตรี 9 คน ปริญญาโท 1 คน มีครูที่มีอายุ 30 ปีขึ้นไปมี 10 คน

2.3 โรงเรียนในหมู่บ้านมีครูที่สอนจบวิชา ดังนี้

วิชาเอก บริหารธุรกิจ	จำนวน	2 คน
วิชาเอก บรรณารักษ์	จำนวน	2 คน
วิชาเอก เนาะแนว	จำนวน	2 คน
วิชาเอก วัตถุประสงค์และการประเมินผล	จำนวน	1 คน
วิชาเอก สังคมศึกษา	จำนวน	1 คน
วิชาเอก คหกรรม	จำนวน	1 คน
วิชาเอก เกษตร	จำนวน	1 คน

2.4 จำนวนนักเรียนในโรงเรียนระดับอนุบาล ชั้นประถม

ชั้นอนุบาล 1	มี 1 ห้อง	มีเด็ก	27 คน
ชั้นอนุบาล 2	มี 1 ห้อง	มีเด็ก	20 คน
ชั้น ป. 1	มี 1 ห้อง	มีเด็ก	34 คน
ชั้น ป. 2	มี 1 ห้อง	มีเด็ก	24 คน
ชั้น ป. 3	มี 1 ห้อง	มีเด็ก	25 คน
ชั้น ป. 4	มี 1 ห้อง	มีเด็ก	21 คน
ชั้น ป. 5	มี 1 ห้อง	มีเด็ก	24 คน
ชั้น ป. 6	มี 1 ห้อง	มีเด็ก	22 คน

2.5 ปัจจุบันในหมู่บ้าน/ชุมชน

1. มีร้านค้า 13 ร้าน
2. มีโรงสี 2 โรงสี
3. ปัจจุบันมีแหล่งน้ำ (ทั้งของสาธารณะและส่วนบุคคล)

มีบ่อน้ำตื้น 2 บ่อ สระน้ำ 2 สระ คลองน้ำ 3 แห่ง

จุดเด่น ประชากรในหมู่บ้านสามารถใช้น้ำในการทำสวน ทำนา และใช้ในการดำรงชีพได้ตลอดปี

จุดด้อย ในช่วงฤดูร้อนน้ำก็จะมีจำนวนไม่มากนักไม่เพียงพอต่อความต้องการ

อุปโภคบริโภค จึงต้องใช้น้ำอย่างประหยัด ในกรณีน้ำเหลือน้อยจะเปิดน้ำใช้ก็ได้ น้ำเพียงนิดเดียว

3. ด้านเศรษฐกิจทั้งหมดบ้าน

3.1 มีพื้นที่ทำการเกษตร 409 ไร่ เป็นที่นา 107 ไร่ เป็นที่สวน 90 ไร่ อื่น ๆ คือ ที่อยู่อาศัยจำนวน 149 ไร่

3.2 มีผลผลิตด้านทำนาทั้งหมดบ้านปีละ จำนวน 95 เกวียน ขายไปจำนวน 660 กิโลกรัม/เกวียน เก็บไว้รับประทาน จำนวน 340 กิโลกรัม/เกวียน

3.3 ทั้งหมดบ้านซื้อปุ๋ยเคมีปีละ 135 กระสอบ ใช้ปุ๋ยคอก 150 กระสอบ

3.4 มีผลผลิตอื่น ๆ เช่น ทำสวน ทำไร่ เลี้ยงสัตว์ ดังนี้

- ทำสวน ผัก จำนวน 140 ครอบครั้ว ได้ผลผลิตทั้งหมดบ้านประมาณ 60,000 บาท ต่อปี ทำสวนผลไม้ จำนวน 1 ครอบครั้ว ได้ผลผลิตทั้งหมดบ้านประมาณ 20,000 บาทต่อปี

- ทำไร่ ทำนา จำนวน 75 ครอบครั้ว ได้ผลผลิตทั้งหมดบ้านประมาณ 325,000 บาท ต่อปี

- เลี้ยงวัว จำนวน 2 ครอบครั้ว ได้ผลผลิตทั้งหมดบ้านประมาณ 20,000 บาทต่อปี เลี้ยงควาย จำนวน 2 ครอบครั้ว ได้ผลผลิตทั้งหมดบ้านประมาณ 15,000 บาทต่อปี เลี้ยงหมู, เป็ด และไก่ หมูได้ผลผลิตทั้งหมดบ้านประมาณ 5,000 บาทต่อปี เป็นและไก่ ได้ผลผลิตทั้งหมดบ้านประมาณ 100,000 บาทต่อปี

- มีการผลิตสินค้าในหมู่บ้าน/ชุมชนเพื่อจำหน่าย (เช่น ทอผ้า ทำมิด ทำอาหาร ทำขนม ตัดเย็บเสื้อผ้า ทำร่ม ทอเสื่อ เป็นต้น)

- ผลิตตัดเย็บเสื้อผ้า ครอบครั้วที่ผลิตมี 2 ครอบครั้ว มีรายได้เข้าหมู่บ้านประมาณ ปีละ 70,000 บาท

- อื่น ๆ เช่น ค้าขาย จำนวน 20 ครอบครั้ว ได้ผลผลิตทั้งหมดบ้าน ปีละประมาณ 160,000 บาท

3.5 ราษฎรในหมู่บ้าน/ชุมชนออกไปขายแรงงานทำงานต่างถิ่น จำนวน 25 ครอบครั้ว มีจำนวน 60 คน ทุกคนที่ไปทำงานส่งเงินเข้าหมู่บ้านรวมทั้งหมดประมาณปีละ 200,000 บาท

3.6 รายได้ของประชาชนในหมู่บ้านต่อปีในแต่ละครอบครั้ว โดยสรุปรวมทั้งหมด

ประมาณ	1,000 - 5,000 บาท	มี	20 ครอบครั้ว
	5,001 - 10,000 บาท	มี	59 ครอบครั้ว
	10,001 - 20,000 บาท	มี	28 ครอบครั้ว
	20,000 - 30,000 บาท	มี	24 ครอบครั้ว
	30,001 - 50,000 บาท	มี	47 ครอบครั้ว

4. ด้านวัฒนธรรม

- มีวัด จำนวน 1 แห่ง ชื่อ วัดต่างตา ตำบลหนองจะบก อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา มีพระ 17 รูป เณร 1 รูป เด็กวัด 3 คน

- ภาษาพื้นบ้าน คือ ภาษาไทย

ภูมิปัญญาชาวบ้านในด้านต่าง ๆ

1. ด้านการเกษตรกรรม

- นายสุทัศน์ ชำนาญพุดชา เพศชาย อายุ 34 ปี เชี่ยวชาญด้าน การปลูกพืชผักผลไม้และการผลิตธัญพืช ประสบการณ์ 10 ปี ที่อยู่ที่ติดต่อได้ บ้านเลขที่ 69 หมู่ที่ 6 บ้านคอกวัว ตำบลหนองกระทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา 30000 โทรศัพท์ 044-295428

2. ด้านกองทุนและธุรกิจชุมชน

- นายสละ โลมจะบก เพศชาย อายุ 55 ปี เชี่ยวชาญด้าน การบริหารโครงการและองค์กรต่าง ๆ ประสบการณ์ 18 ปี ที่อยู่ที่ติดต่อได้ บ้านเลขที่ 35/1 หมู่ที่ 6 บ้านคอกวัว ตำบลหนองกระทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา 30000 โทรศัพท์ 044-272668

- นายศรสิทธิ์ พากะโทก เพศชาย อายุ 35 ปี เชี่ยวชาญด้าน การบริหารโครงการต่าง ๆ ประสบการณ์ 3 ปี ที่อยู่ที่ติดต่อได้ บ้านเลขที่ 14 หมู่ที่ 6 บ้านคอกวัว ตำบลหนองกระทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา 30000 โทรศัพท์ 044-295537

- นางทองสุข ชื่นจะบก เพศหญิง อายุ 43 ปี เชี่ยวชาญด้าน การเงิน, ทรัพย์สินศาสตร์ ประสบการณ์ 2 ปี ที่อยู่ที่ติดต่อได้ บ้านเลขที่ 82 หมู่ที่ 6 บ้านคอกวัว ตำบลหนองกระทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา 30000 โทรศัพท์ 01-7255675

3. ด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี

- นายสศ รอดหมื่นไวย เพศชาย อายุ 80 ปี เชี่ยวชาญด้าน มรรคทายก และงานพิธีทางศาสนา ประสบการณ์ 20 ปี ที่อยู่ที่ติดต่อได้ บ้านเลขที่ 64 หมู่ที่ 6 บ้านคอกวัว ตำบลหนองกระทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา 30000

- นายคุณ พูนพิพัฒน์ เพศชาย อายุ 60 ปี เชี่ยวชาญด้าน มรรคทายก และงานพิธีทางศาสนา ประสบการณ์ 20 ปี ที่อยู่ที่ติดต่อได้ บ้านเลขที่ 22 หมู่ที่ 6 บ้านคอกวัว ตำบลหนองกระทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา 30000

5. ข้อมูลด้านอื่น ๆ

5.1 ด้านองค์กรชุมชน

- ชื่อกลุ่ม/องค์กร กลุ่มเงินกองทุนสงเคราะห์ กิจกรรมหลักของกลุ่มคือ ช่วยเหลือผู้ยากจนและคนชรา ตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2539 ประธานกลุ่ม นายสละ โลมจะบก อายุ 55 ปี ที่อยู่

ที่ติดต่อได้ บ้านเลขที่ 35/1 หมู่ที่ 6 บ้านคอกวัว ตำบลหนองกระทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา 30000 โทรศัพท์ 044-272668

จำนวนสมาชิกเริ่มก่อตั้ง 9 คน ปัจจุบันมี 9 คน เดิมกลุ่มมีทุนก่อตั้ง 12,500 บาท ปัจจุบันกลุ่มมีทุน (คงเหลือ) 5,900 บาท ซึ่งสรุปแล้วสมาชิกและจำนวนเงินทุนยังมีจำนวนน้อย

- ชื่อกลุ่ม/องค์กร กลุ่มเงินฉาบปณกิจ กิจกรรมหลักของกลุ่มคือ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2535 ประธานกลุ่มชื่อ นายสละ โลมจะบก อายุ 55 ปี ที่อยู่ติดต่อได้ บ้านเลขที่ 35/1 หมู่ที่ 6 บ้านคอกวัว ตำบลหนองกระทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา 30000 โทรศัพท์ 044-272668

จำนวนสมาชิกเริ่มก่อตั้ง 112 คน ปัจจุบันมี 122 คน เดิมกลุ่มมีทุนก่อตั้ง 4,000 บาท ปัจจุบันกลุ่มมีทุน 12,200 บาท ซึ่งสรุปแล้วสมาชิกและจำนวนเงินทุนอยู่ในระดับปานกลาง

- ชื่อกลุ่ม/องค์กร อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน กิจกรรมหลักของกลุ่มคือ การจัดงานเพื่อหารายได้นำมาเป็นทุนให้กู้ยืม ตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2530 ประธานกลุ่มชื่อ นางดี โลมจะบก อายุ 55 ปี ที่อยู่ติดต่อได้ บ้านเลขที่ 35/1 หมู่ที่ 6 บ้านคอกวัว ตำบลหนองกระทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา 30000 โทรศัพท์ 044-272668

5.2 ในรอบหนึ่งปีในหมู่บ้าน/ชุมชนมีการทำบุญหรืองานประเพณี

เดือนมกราคม ทำบุญประเพณี สงฆ์ทำปีเก่าต้อนรับปีใหม่ ทำบุญเลี้ยงพระ แต่งงาน

เดือนกุมภาพันธ์ ทำบุญประเพณี ทำบุญวันพระ วันสำคัญ และงานมงคลต่าง ๆ

เดือนมีนาคม ทำบุญประเพณี แต่งงาน บวชนาค ขึ้นบ้านใหม่

เดือนเมษายน ทำบุญประเพณี วันสงกรานต์ รดน้ำดำหัวผู้ใหญ่ รดน้ำพระ

เดือนพฤษภาคม ทำบุญประเพณี วันพระ และวันฉัตรมงคล, วันพีชมงคล,
วันวิสาขบูชา

เดือนมิถุนายน ทำบุญประเพณี ทำบุญวันพระ และงานมงคลต่าง ๆ

เดือนกรกฎาคม ทำบุญประเพณี ทำบุญตักบาตรวันอาสาฬหบูชาและวันเข้าพรรษา

เดือนสิงหาคม ทำบุญประเพณี ทำบุญตักบาตรวันแม่แห่งชาติ

เดือนกันยายน ทำบุญประเพณี ทำบุญวันพระ

เดือนตุลาคม ทำบุญประเพณี ทำบุญตักบาตรวันออกพรรษา ใส่บาตรเทโว

เดือนพฤศจิกายน ทำบุญประเพณี ลอยกระทง

เดือนธันวาคม ทำบุญประเพณี ทำบุญตักบาตรวันพ่อแห่งชาติ

ผู้ที่ราษฎรในหมู่บ้าน/ชุมชนให้ความนับถือในหมู่บ้าน/ชุมชนมีดังนี้

1. พระสงฆ์
2. ผู้สูงอายุ (คนเฒ่าคนแก่)
3. ครู-อาจารย์
4. กำนันศักดิ์ชัย ชาติพุดซา
5. ผู้ใหญ่บ้าน
6. อบต. หนองกระทุ่ม

5.3 องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับประชาชนในหมู่บ้าน

รถยนต์	39	คน
มอเตอร์ไซด์	220	คน
รถไถนาเดินตาม	10	คัน
มีไฟฟ้าใช้	241	ครัวเรือน
มีประปา	241	ครัวเรือน
ตู้เย็น	241	เครื่อง
พัดลม	241	เครื่อง
เครื่องปรับอากาศ	2	ครัวเรือน
หม้อหุงข้าวไฟฟ้า	241	เครื่อง
ทีวีสี	241	เครื่อง
โทรศัพท์	178	เครื่อง
หอกระจายข่าว	1	แห่ง
ภาชนะเก็บน้ำฝน	241	ครัวเรือน
มีส่วนที่ถูกลักลอบขุด	241	ครัวเรือน

5.4 ในหมู่บ้าน/ชุมชนรอบ 5 ปี ที่ผ่านมา มีโครงการของรัฐ หรือ อ.บ.ต. หนองกระทุ่ม เข้ามาพัฒนา ช่วยเหลือชาวบ้านอะไรบ้าง

1. โครงการ ก่อสร้างถนนคอนกรีตภายในหมู่บ้าน
โดยหน่วยงาน องค์การบริหารส่วนจังหวัด เข้ามา พ.ศ. 2541
ผลการดำเนินการ เสร็จเรียบร้อยแล้ว
2. โครงการ ก่อสร้างถนนคอนกรีตคุ้มโคกทราย
โดยหน่วยงาน องค์การบริหารส่วนตำบล เข้ามา พ.ศ. 2542
ผลการดำเนินการ เสร็จเรียบร้อยแล้ว

3. โครงการ ขุดลอก คู คลอง

โดยหน่วยงาน องค์การบริหารส่วนตำบล เข้ามา พ.ศ. 2544

ผลการดำเนินการ เสร็จเรียบร้อยแล้ว

4. โครงการ ประปาหมู่บ้าน

โดยหน่วยงาน กรมอนามัย เข้ามา พ.ศ. 2545 ผลการดำเนินการ กำลังดำเนินการ

5. โครงการ ทำท่อระบายน้ำ

โดยหน่วยงาน องค์การบริหารส่วนตำบล เข้ามา พ.ศ. 2545

ผลการดำเนินการ กำลังดำเนินการ

5.5 ความต้องการของราษฎรในหมู่บ้าน/ชุมชนมีดังนี้

1. ต้องการมีไฟฟ้าสาธารณะติดตามถนนหนทาง
2. ต้องการโทรศัพท์สาธารณะ
3. ต้องการให้มีถนนคอนกรีตในหมู่บ้านทุกซอย
4. ต้องการเตาเผาขยะ และท่อระบายน้ำ
5. ต้องการให้มีศูนย์เลี้ยงเด็กในเขตหมู่บ้าน

2. ผลการประเมินโครงการโดยภาพรวม

ผลการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง กรณีศึกษาหมู่บ้านคอกวัว โดยภาพรวม ผู้จัดทำสารนิพนธ์จะทำการประเมินโครงการของหน่วยระบบ A และ B ซึ่งประกอบด้วยข้อมูล ดังนี้

2.1 ผลการประเมินหน่วยระบบ A

หน่วยระบบ A คือ หน่วยระบบการบริหารจัดการ และแนะนำส่งเสริมผู้กู้

1. ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ A พบว่า

1.1 นโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ จากการสัมภาษณ์และการประชุมในหมู่บ้านพบว่า ประชาชนที่สนใจและให้ความร่วมมือกับโครงการ มีความเข้าใจว่าโครงการนี้ก่อตั้งขึ้นเพื่อช่วยเหลือประชาชนช่วยให้มีการสร้างงาน สร้างรายได้ ตลอดทั้งการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน

1.2 เงินกองทุนหมู่บ้านละ 1 ล้านบาท พบว่ารัฐบาลได้จัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่หมู่บ้านหรือชุมชนเมือง หมู่บ้านที่มีความพร้อมจะได้รับเงินกองทุน 1 ล้านบาทจากรัฐบาล เพื่อนำไปใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียน ในการสร้างงาน สร้างอาชีพ

1.3 คณะกรรมการหมู่บ้าน กรรมการหมู่บ้านได้มาจากการคัดเลือกจากสมาชิกในหมู่บ้านที่เข้าร่วมประชุม โดยผ่านมติที่ประชุมของหมู่บ้าน ซึ่งมีคณะกรรมการทั้งสิ้น 15 คน

1.4 เงินที่ผู้กู้ชำระคืน คือ เงินที่สมาชิกผู้กู้ กู้เงินจากโครงการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง นำไปลงทุนดำเนินกิจการ และเมื่อถึงระยะเวลาชำระคืนเงินกู้ภายใน 1 ปี ต้องชำระคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยด้วย

1.5 ผู้สมัครขอกู้ เมื่อประชาชนในหมู่บ้านคนใดสมัครเป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้านแล้ว และมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ก็สามารถขอกู้เงินจากกองทุนได้

1.6 ทุนสะสมหมู่บ้าน เป็นเงินทุนสะสมที่ได้มาจากโครงการต่าง ๆ ในหมู่บ้าน เช่น เงินออมทรัพย์ เงินฝากสัจจะ เงินฌาปนกิจสงเคราะห์ ฯลฯ

2. ผลการประเมินกระบวนการของหน่วยระบบ A

2.1 การคัดเลือกผู้กู้

จุดเด่น การคัดเลือกผู้กู้จะต้องพิจารณาจากระเบียบข้อบังคับของกองทุนหมู่บ้าน ที่จัดตั้งขึ้นเป็นสำคัญ

จุดด้อย อาจเกิดความไม่พอใจขึ้นระหว่างผู้กู้ที่ไม่ได้เงินกู้เพียงพอกับความต้องการ

2.2 การแนะนำวิธีทำธุรกิจ

จุดเด่น ช่วยให้สมาชิกผู้กู้ได้รับความรู้ในการประกอบกิจการหรือการทำธุรกิจต่าง ๆ ให้ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

จุดด้อย สมาชิกผู้กู้ขาดความมั่นใจในตนเอง ในการเลือกทำธุรกิจประเภทใดที่ดีที่สุด

2.3 การรับชำระหนี้

จุดเด่น เมื่อมีการกู้ยืมเงินเกิดขึ้นก็ต้องมีการชำระหนี้ และเมื่อถึงเวลาชำระหนี้จะต้องใช้หนี้ทั้งเงินต้นพร้อมดอกเบี้ย

จุดด้อย เมื่อถึงกำหนดระยะเวลาชำระหนี้ สมาชิกบางรายอาจไม่มีเงินมาชำระหนี้ได้ทั้งหมดที่กู้ยืมไป ก็ต้องมีการผ่อนผันและยืดระยะเวลาการชำระหนี้

2.4 การทำบัญชี

จุดเด่น ช่วยให้คณะกรรมการ และสมาชิกผู้กู้ได้รู้ถึงสถานะสภาพทางการเงินว่ามีลักษณะเป็นอย่างไร

จุดด้อย คณะกรรมการและผู้กู้บางรายไม่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ด้านการทำบัญชี

2.5 การหาตลาด

จุดเด่น ช่วยให้มิตลาดรับรองผลผลิตของหมู่บ้าน

จุดด้อย ผลผลิตบางอย่างอาจมีการแข่งขันทางการตลาดและมีผู้ผลิตสินค้าเหมือนกัน
มากราย

2.6 บทบาทของนักศึกษา

จุดเด่น ทำให้นักศึกษาได้เรียนรู้ในการปฏิบัติงาน และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจริงใน
พื้นที่หมู่บ้านที่รับผิดชอบ

จุดด้อย ระยะเวลาในการดำเนินการของโครงการมีน้อย ประชาชนในหมู่บ้าน
บางส่วนไม่ให้ความร่วมมือ

3. ผลการประเมินผลผลิตของหน่วยระบบ A มี 3 ด้าน ดังนี้

3.1 ผลโดยตรง

จุดเด่น สมาชิกที่ยื่นขอกู้เงินกองทุน 1 ล้านบาท จะได้รับการพิจารณาทุกคน

จุดด้อย จำนวนเงินมีไม่เพียงพอต่อสมาชิกผู้กู้ ดังนั้น การอนุมัติเงินในแต่ละราย
ต้องขึ้นอยู่กับพิจารณาของคณะกรรมการ

3.2 ผลกระทบโดยตรง

จุดเด่น สมาชิกผู้กู้ที่ได้รับการอนุมัติเงิน ช่วยให้สามารถมีเงินไปลงทุนประกอบ
อาชีพหรือธุรกิจต่าง ๆ ทำให้เกิดกิจการใหม่ ๆ ขึ้น

3.3 ผลกระทบทางอ้อม

จุดเด่น ช่วยให้มีการบริหารจัดการการเงิน และก่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้
กระตุ้นเศรษฐกิจในระบบฐานราก เสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศใน
อนาคต ตลอดจนการสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งของประชาชนในหมู่บ้านอีกด้วย

จุดด้อย ประชาชนในหมู่บ้านบางส่วนไม่เห็นความสำคัญของโครงการกองทุน
หมู่บ้านและชุมชนเมือง เนื่องจากไม่ต้องการมีหนี้สินเพิ่มขึ้น ไม่ต้องการเข้าไปเกี่ยวข้องกับ
โครงการ เพราะคิดว่าความเป็นอยู่ในปัจจุบันของเขาก็พอมีรายได้ใช้จ่ายในการดำรงชีพ ถึงจะมี
รายได้ไม่มากนักแต่ก็พอเพียงกับความต้องการ

2.2 ผลการประเมินหน่วยระบบ B

หน่วยระบบ B คือ หน่วยระบบการดำเนินงานของผู้นำแต่ละราย

1. ผลการประเมินบริบทเฉพาะตัวของหน่วยระบบ B พบว่า

2. ประสิทธิภาพในการดำเนินงานของผู้นำ

จุดเด่น ก่อให้เกิดความสะดวกในการดำเนินงาน สามารถใช้ประสบการณ์ที่มีอยู่
แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นตามสถานการณ์ ตลอดจนมีความรู้ ความเข้าใจใน การดำเนินงาน
อย่างเป็นระบบด้วย

จุดด้อย แม้ผู้กู้จะมีประสบการณ์มากน้อยเพียงใด แต่มีเงินลงทุนไม่เพียงพอ ก็ไม่สามารถดำเนินกิจการได้

3. อาชีพของผู้กู้

จุดเด่น ทำให้มีรายได้มาใช้ในการดำรงชีพ มีประสบการณ์ในการทำงานตลอดทั้งสามารถใช้เวลาวางไปประกอบอาชีพอื่นได้

จุดด้อย บางอาชีพที่ทำ ผู้กู้ต้องใช้เงินในการลงทุนสูง และใช้เวลาในการทำงานไม่แน่นอน

4. เครือญาติและทรัพย์สินของผู้กู้

จุดเด่น ถ้าผู้กู้มีบุคคลค้ำประกันก็สามารถกู้เงินได้ และในกรณีที่กู้เงินเกิน 20,000 บาท จะต้องมีสินทรัพย์ค้ำประกันด้วย

จุดด้อย ผู้กู้บางรายมีฐานะทางการเงินไม่มั่นคงก็ไม่สามารถกู้เงินได้ในวงเงินที่สูง หรือไม่มีผู้ใดเป็นคนค้ำประกันให้ ตลอดทั้งอาจจะไม่มีหลักทรัพย์มาค้ำประกันด้วย

5. การกู้เงินจากนายทุนหรือธนาคาร

จุดเด่น มีความสะดวกรวดเร็วในการกู้ยืมเงิน สามารถกู้ได้ในวงเงินที่สูง และสามารถผ่อนผันการชำระหนี้ได้

จุดด้อย ต้องเสียอัตราดอกเบี้ยให้กับนายทุนหรือธนาคาร มีบุคคลมาค้ำประกัน และถ้ากู้จำนวนมากต้องหาหลักทรัพย์มาค้ำประกัน

2. ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ B พบว่า

2.1 จำนวนเงินที่ได้จากการกู้กองทุน

จุดเด่น ผู้กู้สามารถนำเงินที่กู้ได้มาลงทุนประกอบอาชีพ เพื่อสร้างงานสร้างรายได้ลดรายจ่าย บรรเทาเหตุฉุกเฉิน ซึ่งทำให้ประชาชนในหมู่บ้านมีงานทำและมีรายได้ด้วย

จุดด้อย โครงการเงินกองทุน 1 ล้านบาท เป็นจำนวนเงินที่ไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้กู้ เพราะผู้กู้แต่ละรายต้องการเงินกู้จำนวนมาก

2.2 เงินอื่น ๆ

จุดเด่น ประชาชนในหมู่บ้านคอกวัว สามารถกู้เงินได้ทุกคนไม่ว่าจะเป็นเงินออมทรัพย์ เงินฉุกเฉิน สามารถกู้ได้ตามวัตถุประสงค์ที่ดีและเป็นเงินกู้ที่มีอัตราดอกเบี้ยต่ำ

จุดด้อย มีจำนวนเงินให้กู้ยืมอย่างจำกัด และถ้าจะกู้เงินต้องสมัครเป็นสมาชิกด้วย

2.3 สถานที่ + วัตถุประสงค์

จุดเด่น สามารถหาทำเลที่ตั้งได้ในท้องถิ่นของตนเอง ทำให้มีการประกอบอาชีพเพิ่มขึ้น และสามารถใช้วัตถุประสงค์ตามท้องถิ่นที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์

จุดค้อย ในการทำกิจการหรือธุรกิจใด ๆ ก็ตามจะต้องมีความเข้าใจ และมีความชำนาญในงานที่ทำ ตลอดทั้งการสรรหาวัตถุดิบที่ดีด้วย

2.3 เทคนิควิธีทำงาน

จุดเด่น ใช้เครื่องมือต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกิจการหรือธุรกิจที่ทำงานอย่างถูกต้อง เพื่อความสะดวกรวดเร็ว ช่วยประหยัดค่าแรงงานและช่วยเพิ่มผลผลิตให้มีประสิทธิภาพ

จุดค้อย เครื่องมือ เครื่องจักรที่ใช้อาจมีราคาแพงจนเกินความสามารถที่จะซื้อได้ และเป็นการลงทุนที่สูงสำหรับผู้ประกอบกิจการบางราย

2.4 กำลังทำงาน

จุดเด่น ช่วยส่งเสริมให้การทำงานมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ตลอดทั้งมีการจ้างแรงงานในการทำงาน

จุดค้อย การประกอบกิจการหรือธุรกิจบางอย่างต้องใช้กำลังทำงานทั้งคน เครื่องจักร และสิ่งอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทำให้สูญเสียพลังงานและค่าใช้จ่าย

2.6 นักศึกษาผ่านงาน

จุดเด่น ได้เรียนรู้ข้อมูลต่าง ๆ ในหมู่บ้าน ได้รับประสบการณ์เพิ่มเติมและช่วยให้บัณฑิตมีงานทำ ตลอดทั้งเป็นการยกระดับการศึกษาของบัณฑิตให้มีทักษะความรู้เพิ่มเติม

3. ผลการประเมินกระบวนการของหน่วยระบบ B พบว่า

3.1 การทำกิจการถูกวิธี

จุดเด่น ทำให้การประกอบกิจการต่าง ๆ มีความเจริญก้าวหน้า มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และได้รับผลตอบแทนที่คุ้มค่า

จุดค้อย ต้องเป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจในการทำกิจการนั้น ๆ อย่างถูกวิธี ซึ่งอาจทำให้เสียเวลาและเสียค่าใช้จ่ายได้

3.2 การหาตลาด

จุดเด่น ช่วยให้มีตลาดรองรับผลผลิตของกิจการ ทำให้มีการจำหน่ายผลผลิตและส่งผลให้มีรายได้เพิ่มขึ้น

จุดค้อย การประกอบกิจการของผู้ที่อาจมีการแข่งขันทางการตลาดสูง ทำให้เสียเวลา เสียค่าใช้จ่ายในการหาตลาดที่ดี

3.3 การหาวัตถุดิบที่ดี

จุดเด่น สามารถใช้วัตถุดิบที่มีอยู่ตามท้องถิ่น ที่หาได้ง่ายและราคาถูก วัตถุดิบที่ดีจะส่งผลให้ได้รับผลตอบแทนที่คุ้มค่า

จุดค้อย วัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบกิจการบางอย่างไม่มีอยู่ในท้องถิ่นต้องหา

จากที่อื่น ราคาของวัตถุดิบอาจมีราคาแพง ทำให้สูญเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น

3.4 การทำบัญชี

จุดเด่น ทำให้การดำเนินงานมีระบบระเบียบ และง่ายต่อความต้องการที่จะใช้ตลอดทั้งทำให้ทราบถึงรายรับ รายจ่าย ได้รับกำไรหรือขาดทุน และทำให้เรารู้ถึงสถานะภาพทางการเงินของกิจการว่าเป็นอย่างไร

จุดด้อย ต้องมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการทำบัญชี ซึ่งถ้าขาดข้อมูลในส่วนนี้อาจทำให้ผู้ประกอบการต่าง ๆ เสี่ยงต่อการลงทุนและการขาดทุน เพราะจะทำให้เสียเวลาและค่าใช้จ่ายได้

3.5 การวิเคราะห์ประเมินผล

จุดเด่น ทำให้การบริหารจัดการการเงินมีระบบ มีความถูกต้องและมีการดำเนินงานที่ดีตลอดทั้งได้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

จุดด้อย การวิเคราะห์ประเมินผลต้องใช้ผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจและในหมู่บ้านยังขาดบุคลากรที่เชี่ยวชาญโดยตรง

4. ผลการประเมินผลผลิตของหน่วยระบบ B พบว่า

4.1 ผลโดยตรง

จุดเด่น มีกิจการหรืออาชีพเป็นของตนเอง ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น ซึ่งอาจจะเป็นรายได้ประจำหรือรายได้เสริมก็ตาม ได้รับประสบการณ์เพิ่มเติม ทำให้มีชื่อเสียงและก่อให้เกิดความพึงพอใจ มีกำลังใจในการประกอบกิจการ ตลอดทั้งทำให้กิจการของตนประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

จุดด้อย ถ้าผู้ขาดประสบการณ์ ความรู้ ความเข้าใจ อาจทำให้กิจการที่ทำไม่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเท่าที่ควร

4.2 ผลกระทบโดยตรง

จุดเด่น เมื่อผู้ประกอบการทำกิจการหรือธุรกิจประสบความสำเร็จมีผลตอบแทนเป็นกำไร ทำให้มีการขยายกิจการเพิ่มขึ้น พร้อมทั้งนำประสบการณ์ที่ได้มาใช้กับกิจการหรือธุรกิจที่ทำให้ดียิ่งขึ้น

จุดด้อย ในการขยายธุรกิจหรือกิจการใด ๆ เพื่อเพิ่มผลผลิตนั้นต้องใช้แรงงาน วัตถุดิบ เงินลงทุน กำลังทำงาน และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องก็จะเพิ่มตามด้วย อาจทำให้สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายและมีอัตราเสี่ยงต่อการประกอบกิจการ

4.3 ผลกระทบทางอ้อม

จุดเด่น ผู้ประกอบการหรือธุรกิจแต่ละรายจะใช้หลักการพึ่งพาตนเองใน

การทำงานและสามารถใช้ความรู้ความสามารถ ภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในการดำเนินงานได้ตลอดทั้งสามารถสร้างศักยภาพในการดำเนินกิจการให้มีความเข้มแข็งและให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพที่ดีขึ้น ส่งผลให้แรงงานที่ไปทำงานต่างถิ่นกลับมาทำมาหากินในท้องถิ่นเดิมของตน

จุดด้อย เนื่องจากเครื่องมือ เครื่องจักร เทคโนโลยีต่าง ๆ มีความก้าวหน้าทันสมัยมากขึ้น อาจส่งผลให้มีราคาแพง และต้องใช้งบลงทุนสูง ซึ่งทำให้สิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย

3. ผลการทดลองวิธีการใหม่

ผลการทดลองวิธีการใหม่สำหรับการทำกิจการหรือการประกอบธุรกิจของผู้กู้ ตามโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองนั้น ตามโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองนั้น ผู้ทำสารนิพนธ์ได้ศึกษาค้นคว้า หาข้อมูลในพื้นที่แล้วพบว่า ผู้ที่ทำกิจการหรือประกอบธุรกิจต่าง ๆ เช่น การเลี้ยงปลา เลี้ยงไก่ เลี้ยงวัว เลี้ยงสุกร ฯลฯ จะใช้วิธีการเดิม ๆ ในการประกอบกิจการ เพราะมีความเชื่อตามบรรพบุรุษที่จัดทำกันมาตั้งแต่สมัยก่อน

4. ผลการประมวลเทคนิควิธีทำธุรกิจของผู้กู้

การประมวลเทคนิควิธีทำธุรกิจของผู้กู้ที่ประกอบอาชีพต่าง ๆ อยู่ในหมู่บ้านคอกวัว จะจัดกระทำโดย การจัดกลุ่มผู้กู้ที่ประกอบอาชีพเดียวกันมาแสดงความคิดเห็นและวิธีการทำธุรกิจที่ดีมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ได้ผลตอบแทนตามความต้องการ ซึ่งสรุปข้อมูลได้ ดังนี้

1. อาชีพการเกษตร (ทำนา ทำสวน)

- ปัจจัยนำเข้าที่ดี ได้แก่ มีเงินลงทุน มีการจ้างแรงงาน มีโครงการเงินกู้ยืมในอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำ ตลอดทั้งการหาพื้นที่ในการประกอบอาชีพด้วย

- กระบวนการที่ดี ได้แก่ การดำเนินการอย่างถูกวิธี มีการวางแผนโครงการ

- ผลผลิตที่ดีด้านคุณภาพและปริมาณที่พอเหมาะ ได้แก่ ได้ผลผลิตดีมีคุณภาพมี

การออกดอกออกผล ซึ่งส่งผลให้ผู้ประกอบกิจการมีกำไรในการทำกิจการนั้น

2. อาชีพค้าขาย

- ปัจจัยนำเข้าที่ดี ได้แก่ เงินลงทุน ประสิทธิภาพการทำงาน อุปกรณ์และส่วนประกอบที่เกี่ยวข้องกับการค้าขาย

- กระบวนการที่ดี ได้แก่ มีการวางแผนการค้าขาย มีความรู้ความเข้าใจในอุปกรณ์แต่ละส่วนว่าใช้งานอย่างไร ตลอดทั้งมีตลาดรองรับในการค้าขายที่ดี และเหมาะสมกับผู้บริโภค และมีการตรวจสอบสินค้าอย่างสม่ำเสมอ

- ผลผลิตที่ดีด้านคุณภาพและปริมาณที่พอเหมาะ ได้แก่ กำไรจากผลตอบแทนที่มากกว่าการลงทุน

3. อาชีพเลี้ยงสัตว์

- ปัจจัยนำเข้าที่ดี ได้แก่ จำนวนเงินในการลงทุน, จำนวนสัตว์, ผู้เชี่ยวชาญเรื่องสัตว์แต่ละชนิด, สถานที่ในการประกอบอาชีพที่กว้างขวางพอสมควร

- กระบวนการที่ดี ได้แก่ การจัดหาวัตถุดิบ การวางแผนการดำเนินงานและประสบการณ์ ความรู้ ความเข้าใจ ตลอดทั้งการใช้วัตถุดิบที่ดีนำมาประกอบการ

- ผลผลิตที่ดีด้านคุณภาพ และปริมาณที่พอเหมาะ ได้แก่ ผลผลิตจากการเลี้ยงสัตว์ไม่ว่าจะเป็นตัว, เป็นไข่, เป็นจำนวนเงิน ซึ่งส่งผลให้เกิดความพึงพอใจและมีชื่อเสียงในการประกอบกิจการ

4. อาชีพรับจ้าง

- ปัจจัยนำเข้าที่ดี ได้แก่ กำลังทำงาน สถานที่ เทคนิควิธีการทำงาน แรงงานและเวลา

- กระบวนการที่ดี ได้แก่ การหาพื้นที่กลุ่มเป้าหมาย การหากลุ่มลูกค้าและการบริหารเวลา

- ผลผลิตที่ดีด้านคุณภาพและปริมาณที่พอเหมาะ ได้แก่ รายได้ที่เป็นเงินผลเป็นความพอใจ มีผลผลิตตอบแทน

5. การบริการ (เช่น ตัดเย็บเสื้อผ้า บริการซ่อมรถ ฯลฯ)

- ปัจจัยนำเข้าที่ดี ได้แก่ เงินกู้จากกองทุน สถานที่ วัตถุดิบ แรงงาน เทคนิคการทำงาน การวางแผนทำอาชีพและการผลิต

- กระบวนการที่ดี ได้แก่ การดำเนินกิจการให้ถูกวิธี การหาตลาดรองรับ การหาวัตถุดิบ การทำบัญชีการใช้จ่ายเงิน การบริการที่ดี มีการจ้างงาน และการวิเคราะห์ประเมินผล

- ผลผลิตที่ดีด้านคุณภาพและปริมาณที่พอเหมาะ ได้แก่ มีผลตอบแทนเป็นรายได้ที่ดีมีกำไร ทำให้มีชื่อเสียง มีความพึงพอใจ และมีประสบการณ์การเรียนรู้เพิ่มขึ้น

5. ผลอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นจากโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

ตัวชี้วัดอื่น ๆ ที่ผู้ทำสารนิพนธ์จะใช้ในการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ที่นอกเหนือจากตัวชี้วัดของหน่วยระบบ A และหน่วยระบบ B มีดังนี้

หน่วยระบบ A : หน่วยระบบการบริหารจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้กู้

- ผลการประเมินปัจจัยนำเข้า คือ ระเบียบกองทุน พบว่า สมาชิกในหมู่บ้านมีความเข้าใจในระเบียบของกองทุน ซึ่งจะถือการปฏิบัติตามกฎระเบียบของกองทุน

- ผลการประเมินกระบวนการ คือ การจัดเวทีประชาคม พบว่า สมาชิกผู้กู้ได้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อเสนอแนะต่าง ๆ เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ

- ผลที่เกิดจากความต้องการและเป้าหมายของสมาชิกชุมชน พบว่า กลุ่มคนบางกลุ่มในหมู่บ้านคอกวัวมีเป้าหมายหรือความต้องการเพียงขอให้มียาอาหารกินสามมื้อ มีบ้านอยู่อาศัย มีเสื้อผ้าสวมใส่ก็พอแล้ว แต่บางกลุ่มมีความต้องการสูงกว่านั้น อยากมีบ้านหลังใหญ่ขึ้น อยากให้ลูกเรียนสูง ๆ ความต้องการเหล่านี้จำเป็นต้องแสวงหาช่องทางเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว

หน่วยระบบ B หน่วยระบบการดำเนินงานของผู้กู้แต่ละราย

ผลการประเมินกระบวนการ พบว่า

1. การฝึกทักษะอาชีพ

จุดเด่น ช่วยให้สมาชิกผู้กู้แต่ละรายมีความชำนาญในการประกอบอาชีพหรือธุรกิจมากขึ้น

จุดด้อย สมาชิกผู้กู้แต่ละราย ถ้าไม่มีพื้นฐานเดิมของอาชีพหรือธุรกิจอาจต้องใช้เวลาในการฝึกฝน ทักษะอาชีพจนกว่าจะมีการชำนาญ

2. การประชุมของกลุ่มอาชีพ

จุดเด่น ทำให้สมาชิกกลุ่มอาชีพ มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสบการณ์ และอุปสรรคที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินงาน พร้อมทั้งการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น

จุดด้อย ปัญหาหรืออุปสรรคในแต่ละกลุ่มอาชีพมีไม่เหมือนกัน จึงต้องหาวิธีการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น โดยการขอคำปรึกษา แนะนำจากผู้รู้ และผู้เชี่ยวชาญในแต่ละด้านของอาชีพ

3. การลองผิดลองถูก

จุดเด่น ทำให้เราได้ใช้ความคิดของตนเองในการประกอบอาชีพ หรือธุรกิจขึ้นเริ่มต้น จนสามารถหาวิธีที่จะประกอบอาชีพให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จุดด้อย ทำให้เสียเวลาและเสียค่าใช้จ่ายในการประกอบอาชีพ

ผลการประเมินผลผลิต พบว่า

ผลโดยตรง คือ มีความเป็นผู้นำ ซึ่งสมาชิกผู้กู้ที่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ จะทำให้นุคคลอื่นเอาเป็นแบบอย่างที่ดี

ผลที่เกิดจากผู้นำ พบว่า ผู้นำโดยธรรมชาติของชุมชนมักเป็นผู้มีบารมีหรือฐานะทางสังคม เช่น ผู้รักรายที่มีคนพึ่งพาอาศัยเป็นคนมีความรู้และมีฐานะอย่างเป็นทางการรองรับ

เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อ.บ.ต. คณะกรรมการหมู่บ้าน ฯลฯ ซึ่งหมู่บ้านหรือชุมชนทุก ๆ แห่งที่ประสบผลสำเร็จนั้นมักอยู่ภายใต้การนำของกลุ่มผู้นำ

6. สรุปการบรรลุวัตถุประสงค์ของการทำสารนิพนธ์

1. การบรรลุเป้าหมายของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พบว่า

1.1 การเกิดกองทุน พบว่า โครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง กองทุนละหนึ่งล้านบาท เป็นการส่งเสริมให้ประชาชนในหมู่บ้านมีการประกอบอาชีพ มีการสร้างงานสร้างรายได้ ช่วยลดรายจ่าย ตลอดทั้งสวัสดิภาพด้านต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากกองทุน โดยได้รับการสนับสนุนจากทางรัฐบาลและผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐบาลและเอกชน

1.2 ระบบบริหารกองทุน พบว่า มีการจัดการบริหารกองทุนที่เป็นไปตามกฎระเบียบข้อบังคับ มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ โดยมีคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านเป็นผู้ประสานงานด้านต่าง ๆ มีการเข้าประชุมร่วมกัน การรับสมัครสมาชิก การพิจารณาเงินกู้และวัตถุประสงค์ของโครงการ ตลอดจนการจัดสรรผลประโยชน์จากเงินกองทุนหมู่บ้าน

1.3 การเรียนรู้เพื่อการพึ่งพาตนเอง พบว่า ประชาชนในหมู่บ้านมีความรู้ความเข้าใจและประสิทธิภาพการทำงานเพิ่มขึ้น โดยมีการนำหลักทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการปฏิบัติงาน และใช้ภูมิปัญญาชาวบ้านมาประยุกต์กับการประกอบอาชีพ เพื่อการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพชีวิตให้พึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

1.4 การสร้างเสริมภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจ พบว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกรณีศึกษาหมู่บ้านคอกวัวได้มีการให้คำแนะนำปรึกษา หรือจัดการประชุมชี้แจงเรื่องเงินกองทุนหมู่บ้านละหนึ่งล้านบาทให้ประชาชนเข้าใจในโครงการและต้องช่วยกันรักษาเงินกองทุนของตนเอง ตลอดทั้งมีความรับผิดชอบในการชำระหนี้ มิใช่รอให้ถึงเวลาก่อนถึงจะกระดือหรือร้อน

1.5 การมีศักยภาพและมีความเข้มแข็ง พบว่า ประชาชนมีการดำเนินชีวิตที่ดียิ่งขึ้น เนื่องจากมีการประกอบอาชีพหรือการประกอบกิจการต่าง ๆ เช่น การเกษตร ค้าขาย ธุรกิจ การบริการในชุมชน ฯลฯ และด้วยความก้าวหน้า ทันสมัยของเทคโนโลยี เครื่องมือ เครื่องใช้ ตลอดทั้งวิวัฒนาการที่เจริญก้าวหน้าขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งส่งผลให้ประชาชนมีความรู้ ประสิทธิภาพ ความเข้าใจ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

2. ปัจจัยด้านบวกและด้านลบที่ส่งเสริมและขัดขวางการบรรลุวัตถุประสงค์

2.1 ปัจจัยด้านบวกพบดังนี้

2.1.1 การมีส่วนร่วมในการจัดตั้งกองทุน พบว่า ภาครัฐบาลและเอกชนเข้ามามี

ส่วนร่วมให้ผู้นำของชาวบ้านในหมู่บ้านกระทำการจัดตั้งโครงการฯ โดยมีประชาชนในหมู่บ้านให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ตลอดจนการร่วมมือร่วมใจในการคิด การตัดสินใจร่วมกัน รับผิดชอบร่วมกัน

2.2.2 การมีกลุ่มองค์กรหรือกองทุนในหมู่บ้าน พบว่า หมู่บ้านคอกวัวมีการจัดตั้งกลุ่มองค์กรต่าง ๆ ดังนี้

- กลุ่มเงินกองทุนสงเคราะห์ผู้มีกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือผู้ยากจนและคนชรา มีทุนทั้งสิ้น 5,900 บาท
- กลุ่มเงินฌาปนกิจ เป็นการดำเนินการขึ้นเพื่อช่วยเหลือสมาชิกและประชาชนในหมู่บ้าน
- กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านมีกิจกรรมหลัก คือ การจัดงานเพื่อหารายได้นำมาเป็นทุนให้กู้ยืม

2.2 ปัจจัยด้านลบ พบว่าประชาชนในหมู่บ้านบางส่วนไม่เห็นด้วยในการจัดตั้งกองทุน ไม่พึงพอใจในการพิจารณาอนุมัติเงินกู้ในกรณีที่ผู้กู้ต้องการเงินจำนวนมากและผู้กู้บางรายไม่สามารถหาเงินมาชำระคืนให้กองทุนได้พร้อมดอกเบี้ย

2.3 การเกิดองค์กรเครือข่ายของการเรียนรู้ พบว่า มีการประชุมผู้ที่ประกอบอาชีพเดียวกันเพื่อแลกเปลี่ยนทัศนคติ ประสบการณ์ความรู้ โดยมีคณะกรรมการกองทุนพัฒนากร พัฒนาการชุมชนและผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในด้านอาชีพต่าง ๆ มาให้คำปรึกษาแนะนำ ตลอดจนการดำเนินการอย่างไรจึงจะเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2.4 ความเข้มแข็งของชุมชน

สรุปความเข้มแข็งของชุมชนและเหตุผลมีดังนี้

1. สมาชิกในชุมชนหมู่บ้านคอกวัวได้ให้ความร่วมมือ ความสามัคคีในระดับปานกลาง เพราะประชาชนในหมู่บ้านส่วนใหญ่ต้องใช้เวลาไปกับการทำมาหากิน
2. ด้านความซื่อสัตย์ และการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในหมู่บ้านคอกวัวจะอยู่ระดับปานกลาง ซึ่งประชาชนในหมู่บ้านจะอยู่ในระดับที่เป็นกันเอง แบบญาติพี่น้อง
3. ประชาชนทุกคนในหมู่บ้านขอมนิยมนิยมชมชอบการทำความดี และถ้าเห็นบุคคลใดทำความดี ก็จะยกย่องบุคคลนั้น
4. สมาชิกในชุมชนมีโอกาสหาความรู้เพิ่มเติมจากการฝึกอบรม การรับความรู้จากวิทยากรในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน จำนวน 2 ครั้งต่อปี
5. สมาชิกในชุมชนประกอบอาชีพต่าง ๆ ที่สามารถเลี้ยงครอบครัวได้ จากปีก่อน

มีเพียง 220 ครอบครัว ปัจจุบันได้รับความรู้เพิ่มเติม ได้มีการพัฒนาเพิ่มขึ้นครบทุกครอบครัว ส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพ ทำสวน ทำนา รับจ้างทั่วไป

6. ทุกครอบครัวในหมู่บ้าน มีความอบอุ่นกันถ้วนทั่วทุกครอบครัว
7. ในชุมชนมีการรวมตัวจัดตั้งกลุ่มองค์กรเพื่อช่วยเหลือประชาชนทั้งสิ้น 7 กลุ่ม
8. สมาชิกในชุมชนมีการรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกันเป็นประจำ โดยการประชุมเสวนา อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนใหญ่ผู้ใหญ่บ้านจะเรียกประชุมลูกบ้านเพื่อพูดคุยถึงเรื่องต่างๆ ในชุมชน และร่วมกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน โดยการระดมความคิด
9. ในชุมชนหมู่บ้านคอกวัวมีการช่วยเหลือเด็ก สตรี คนชรา คนพิการ และผู้ด้อยโอกาสทั้งหมด 7 คน โดยได้รับการสงเคราะห์จากรัฐและกองทุนช่วยเหลือของหมู่บ้าน
10. ในชุมชนหมู่บ้านข่อมมีผู้นำที่มีคุณธรรม มีความยุติธรรมทุกหมู่บ้าน เพราะในการคัดเลือกบุคคลที่จะมาเป็นผู้หน้านั้น ประชาชนจะเป็นคนคัดเลือกคนดี เพื่อมาพัฒนาหมู่บ้านให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

จากการติดตามผลการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง กรณีศึกษา กองทุนหมู่บ้านคอกวัว ตำบลหนองกระทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา สรุปข้อมูลได้ดังนี้

1. สรุป อภิปรายผล

1.1 วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ

1. เพื่อทราบสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคม โดยทั่วไปของหมู่บ้านคอกวัว ตำบลหนองกระทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจระดับฐานรากของประเทศ
3. ประชาชนมีความรู้ ความสามารถในการพึ่งพาตนเอง
4. เพื่อทราบถึงกระบวนการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมีสภาพเป็นอย่างไร
5. ประชาชนในท้องถิ่นมีศักยภาพและความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจและสังคม
6. เพื่อทราบทัศนคติของประชาชนในท้องถิ่นเกี่ยวกับโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

1.2 วิธีดำเนินการ

1. เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมของหมู่บ้าน และสภาพทั่วไปทางเศรษฐกิจและสังคม
2. ศึกษาข้อมูลโครงการ และการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านคอกวัว
3. เก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล
4. สรุปผล และเสนอข้อมูล

1.3 ผลการดำเนินการ

1. ผลการดำเนินงานตามโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง กรณีศึกษาหมู่บ้านคอกวัว พบว่า กลุ่มผู้นำ คณะกรรมการ ประชาชน ให้ความร่วมมือและปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับของโครงการฯ เป็นอย่างดี โดยมีนโยบายของรัฐบาลเป็นหลักการในการดำเนินการ
2. ทำให้หมู่บ้านและชุมชนมีการสร้างงาน สร้างรายได้ในการประกอบอาชีพ
3. หมู่บ้านและชุมชนได้ใช้ความรู้ ความสามารถ และภูมิปัญญาของตนเอง
4. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านคอกวัวได้นำเงินกองทุน 1 ล้านบาท ตามนโยบาย

ของรัฐบาล มาจัดสรรให้กับประชาชนในหมู่บ้าน เพื่อการประกอบอาชีพ การสร้างงาน สร้างรายได้ ลดค่าใช้จ่าย และบรรเทาเหตุฉุกเฉิน

5. คณะกรรมการจะมีส่วนได้รับผลประโยชน์ที่เกิดจากเงินกองทุนหนึ่งล้านบาท
6. การชำระคืนเงินกู้ในหมู่บ้านคอกว้างยังไม่มี การชำระคืน เนื่องจากยังไม่ถึงกำหนดระยะเวลา 1 ปี ที่ต้องชำระเงินคืน

อภิปรายผล สรุปผลได้ดังนี้

1. การบรรลุวัตถุประสงค์ของกองทุนหมู่บ้านคอกว้าง ได้แก่
 - วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 การเกิดกองทุน กองทุนหมู่บ้านคอกว้างเกิดจากความร่วมมือของคนในชุมชนและมีแนวโน้มที่คนในชุมชนจะมีส่วนร่วมมากขึ้น
 - วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 การมีระบบการบริหารกองทุน กองทุนหมู่บ้านคอกว้าง มีการจัดสร้างองค์กรอย่างชัดเจน มีการตั้งคณะกรรมการบริหารกองทุนและมีการแบ่งหน้าที่การทำงาน ถูกต้องมีระเบียบข้อบังคับของกองทุนชัดเจน
 - วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 การมีการเรียนรู้เพื่อการพึ่งพาตนเอง กองทุนหมู่บ้านคอกว้าง เปิดโอกาสให้คนในชุมชนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอแต่ยังไม่ถึงขั้นพึ่งตนเองได้ทั้งหมด ยังต้องอาศัยความร่วมมือจากชุมชนภายนอกอยู่
 - วัตถุประสงค์ข้อที่ 4 การสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคม คนในชุมชนกองทุนหมู่บ้านมีการรวมตัวเป็นกลุ่มในการประกอบอาชีพ แต่กลุ่มไม่เข้มแข็งเท่าที่ควร
 - วัตถุประสงค์ข้อที่ 5 การมีศักยภาพและความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่น คนในชุมชนมีความซื่อสัตย์ ร่วมมือร่วมใจ มีความสามัคคี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือพึ่งพาซึ่งกันและกัน
2. ปัจจัยที่ก่อให้เกิดผลด้านบวกและด้านลบ
 - 2.1 ปัจจัยด้านบวก
 - 2.1.1 ประสบการณ์ของคนในชุมชนที่ประสบความล้มเหลวมาก่อนจึงได้อาศัยเป็นบทเรียนที่ให้คนในชุมชนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และรวมตัวกันเป็นกลุ่มในการประกอบอาชีพเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาซ้ำซาก
 - 2.1.2 หมู่บ้านคอกว้างมีเงินสะสมของหมู่บ้านและมีการรวมกลุ่มองค์กรอยู่ก่อนแล้ว จึงทำให้มีประสบการณ์ในการบริหารกลุ่มองค์กรต่าง ๆ และนำมาปรับใช้กับการบริหารกองทุนให้ได้ผลดียิ่งขึ้น
 - 2.1.3 ในหมู่บ้านคอกว้างมีผู้นำและคณะกรรมการที่มีความรู้ความสามารถ และช่วยกันปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพที่ดีที่สุด

2.2 ปัจจัยด้านลบ

2.2.1 คนในชุมชนยังมีสภาพเป็นลูกหนี้ของธนาคารและนายทุนซึ่งอัตราดอกเบี้ยค่อนข้างสูงทำให้ขาดเงินทุนหมุนเวียนเพราะเงินส่วนหนึ่งต้องนำไปชำระหนี้ ทำให้ไม่สามารถดำรงทุนให้เติบโตได้ในระยะเวลาอันสั้น

2.2.2 คนในชุมชนบางส่วนไม่พึงพอใจในการตัดสินใจของคณะกรรมการ

2.2.3 อาจมีผู้กู้บางรายที่ไม่ยอมส่งเงินกู้พร้อมดอกเบี้ยกลับเข้ากองทุน

3. การเกิดองค์การเครือข่ายการเรียนรู้

จากการปฏิบัติงานภาคสนามผู้วิจัยพบว่าสมาชิกผู้ประกอบอาชีพทางการเกษตรและการค้าขายยังไม่มีกิจกรรมกลุ่มเพื่อการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพและความแข็งแกร่งในการดำเนินโครงการ และยังไม่มีการสร้างเครือข่ายกับองค์กรภายนอกชุมชน

4. ตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชน

คนในชุมชนรู้จักหน้าที่ของตนเอง กระบวนการสื่อสารหรือการสื่อถึงความเข้าใจแบบไม่เป็นทางการที่มีประสิทธิผล การอยู่ในชุมชนอย่างสันติ มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กัน รักใคร่ปรองดองซึ่งกันและกัน แบ่งปันสิ่งของให้แก่กัน ตลอดจนการตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบ

5. ผลโดยตรงและผลกระทบต่าง ๆ คือ

5.1 ผลโดยตรง เมื่อเวลาผ่านไปสมาชิกที่กู้เงินไปดำเนินการสามารถก่อให้เกิดรายได้ และสามารถนำเงินส่งคืนกองทุนทั้งเงินต้นและดอกเบี้ยทำให้กองทุนเติบโตขึ้น

5.2 ผลกระทบโดยตรง สมาชิกผู้กู้เงินไปดำเนินการโครงการสามารถปลดเปลื้องภาระหนี้สินได้ และเพิ่มศักยภาพในการประกอบอาชีพและสร้างฐานะทางเศรษฐกิจให้เข้มแข็งมากยิ่งขึ้น

5.3 ผลกระทบโดยอ้อม วิถีชีวิตคนในชุมชนเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี และก่อให้เกิดสันติสุขในชุมชน ตลอดจนทำให้ประชาชนมีความรู้ มีประสบการณ์เพิ่มขึ้น

2. ข้อเสนอแนะ

2.1 ข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขระเบียบข้อบังคับกองทุนเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุน

ข้อเสนอแนะข้อที่ 1 ระยะเวลาในการชำระเงินกู้ควรจะให้สั้นเป็นงวด ๆ เพื่อเงินจะได้มีการหมุนเวียนในกองทุนหมู่บ้าน

ข้อเสนอแนะข้อที่ 2 การให้กู้เงินต้องมีการรวมกลุ่มกัน เพื่อจะได้เกิดองค์การใหม่ ๆ และสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนมากยิ่งขึ้น

2.2 ข้อเสนอแนะการบริหารจัดการกองทุนให้มีการปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุน

ข้อเสนอแนะข้อที่ 1 กองทุนหมู่บ้านต้องมีเจ้าหน้าที่ประจำกองทุนอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 คน หรือมากกว่านี้ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่สมาชิกที่มาติดต่องาน หรือขอคำปรึกษา

ข้อเสนอแนะข้อที่ 2 ควรมีการจัดประชุม ฝึกอบรมคณะกรรมการหมู่บ้าน เพื่อนำความรู้ที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขการบริหารจัดการกองทุน

ข้อเสนอแนะข้อที่ 3 เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขข้อมูลต้องเรียกประชุม คณะกรรมการและสมาชิกทุกครั้ง

2.3 ข้อเสนอแนะนำเงินกู้ไปพัฒนากิจกรรมอาชีพของสมาชิกกองทุน

ข้อเสนอแนะข้อที่ 1 ควรมีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารเกี่ยวกับการประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับความต้องการของตลาดให้กลุ่มผู้กู้ได้นำไปพัฒนากิจกรรมของตนเอง

ข้อเสนอแนะข้อที่ 2 ควรมีการแนะนำเทคนิควิธีการใหม่ๆ ในการประกอบอาชีพให้กับกลุ่มผู้ประกอบอาชีพหรือกลุ่มผู้สนใจ

ข้อเสนอแนะข้อที่ 3 ควรจัดให้มีพัฒนากรมาให้คำปรึกษาแนะนำในการประกอบอาชีพอย่างไร จึงจะมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ดี

บรรณานุกรม

- คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ, สำนักงาน. 2544. คู่มือการพิจารณาเงินกู้
สำหรับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง, สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี.
คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ, สำนักงาน. 2544. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544
และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2544. สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี.
คนัย ไชโยธา. 2530. คู่มือแบบเรียนและแนวทดสอบ หมวดวิชาสังคมศึกษา 1. พิมพ์ครั้งที่ 1
กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
เทคโนโลยีสุรนารี, มหาวิทยาลัย. (2544). คู่มือนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต
การจัดการและประเมินโครงการ. นครราชสีมา.
ธนาคารแห่งประเทศไทย. 2545. ภาพรวมเศรษฐกิจของประเทศไทย (ออนไลน์). ได้จาก
:<http://www.bot.or.th/bothomepage/databank/Econdata/Graph/G5.html>
สถาบันราชภัฏ, สำนักงาน. 2545. ชุดวิชาการจัดการและการวางแผนธุรกิจ. พิมพ์ครั้งที่ 1
กรุงเทพฯ : บริษัท ศรีสยามพริ้นท์แอนด์แพคค์ จำกัด.
สถาบันราชภัฏ, สำนักงาน. 2545. ชุดวิชาการประเมินเพื่อพัฒนา. พิมพ์ครั้งที่ 1. นครราชสีมา
: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ทัศนทองการพิมพ์.
สถาบันราชภัฏ, สำนักงาน. 2545. ชุดวิชาการวิจัยชุมชนหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตการ
จัดการและการประเมินโครงการ. นนทบุรี.
สถาบันราชภัฏ, สำนักงาน. 2545. ชุดวิชาสารนิพนธ์. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ :
บริษัท เอส.อาร์. พริ้นติ้ง แมสโปรดักส์ จำกัด
สมพันธ์ เตชะอธิก. 2545. “การบริหารกองทุนด้านบาทให้มีประสิทธิภาพ”. มติชน.
15 มกราคม 2545, หน้า 6
สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (บรรณาธิการ). 2544. รวมบทความทางการประเมินโครงการ.
พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.